

**Ett jämställt, jämlikt och hållbart
Huddinge där alla inkluderas!**

**Mål och budget 2021
och planeringsramar för 2022-2023**

V

Innehåll

Förord	3
Politisk programförklaring	6
Organisation	9
Budgetförutsättningar	9
Mål och vision för Huddinge	20
Vår vision – social, ekonomisk och ekologisk rättvisa	21
Kommunfullmäktiges mål	23
Ekonomisk hållbarhet	23
De ekonomiska klyftorna ska minska	23
Kommunens skattepengar ska gå till verksamheterna	24
Huddinge kommun ska vara en god arbetsgivare	25
En kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet	25
Jämlikheten i Huddinge ska öka	25
Rätten till ett hem	26
De som lever i Huddinge ska känna sig trygga i mötet med världen omkring sig	29
Naturkommun som tar klimatansvar - ekologisk hållbarhet	30
En kommun på väg mot klimatneutralitet	30
De boende i Huddinge ska ha en god livsmiljö	31
En giftfri kommun	31
Nämnder	32
Bolag och kommunalförbund	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Kommunkoncern	47
Driftbudget kommunen (netto)	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Balansbudget	41
Finansbudget	41
Bilagor	42

Förord

I mål och budget har vi en möjlighet att ge en riktning i vad vill att Huddinge ska ha för sorts samhälle och vara som kommun Tillsammans bestämmer vi hur det ska se ut här och vad vi behöver för att skapa de det samhället samhälle som vi vill ha. Det gäller både på långt sikt och likväl som på kort sikt. Det kan handla om allt ifrån vilka bostäder och infrastruktursatsningar som vi vill ha, hur vi ska rena våra sjöar och värna våra naturreservat, hur stora barngrupperna ska vara på förskolan, vilken utbildning som ska ges på våra skolor och hur personaltätheten ska se ut, personalens arbetsmiljö på särskilda boenden och inom hemtjänsten, fler gruppboenden, integrations- och trygghetsatsningar, ja till och med vilka som ska bygga alla de saker som vi behöver och efterfrågar.

Vi i Vänsterpartiet vill att Huddinges framtid ska präglas av jämlikhet, jämställdhet och klimat omställning. Det innebär att vi måste bygga ett samhälle och ett Huddinge som är socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart. Ett Huddinge som tar hänsyn till människors olika behov och att växa- både som individer och som kollektiv och där alla medborgare ges goda förutsättningar till att ha bra levnadsvillkor. Oavsett om man föds fattig eller rik, är kvinna eller man, har ett funktionshinder eller en annan etnisk bakgrund, vilken kommun man bor, vilken sexuell läggning eller religion man har eller om man är ung eller gammal. I Huddinge ska alla inkluderas!

För att klara detta så måste vi också ha en god planering och en ekonomisk beredskap för att kommande generationer också ska kunna växa upp här såväl som att åldras. Våra gemensamt finansierade skattemedel ska användas för att tillgodose de behov som finns i välfärden och i verksamheterna. Efter några ekonomiskt kärva år bakom oss och med en global pandemi som har slagit väldigt hårt på såväl sjukvård som övriga verksamheter, så är det inte försvarbart att sänka skatten med 10 öre. Utan tvärtom så är det en god tid för att kraftsamla och stärka våra verksamheter och belöna den personal som har slitit under väldigt svåra förutsättningar. Därför föreslår vi en skattesats på 10 öres skattehöjning. I en tid då befolkningsunderlaget inte växer och färre invånare behöver försörja fler, så är det läge att skjuta till en hjälpsam hand till vår gemensamt finansierade välfärd. Samma välfärd som gör att vi idag har ett samhället som står på benen i och med coronapandemin.

Alla barn ska få en bra start i livet. Därför föreslår Vänsterpartiet ökade satsningar på förskolan, grundskolan, på gymnasie- och arbetsmarknad. Vi måste säkerställa en likvärdig utbildning, mindre barngrupper, fler behöriga lärare och fritidspedagoger och en stark elevhälsa. Mobbning och hedersrelaterat våld-och förtryck ska inte förekomma i skolan. Barn med behov av särskilt stöd ska få det stöd som de behöver, och all verksamhet ska bedrivas med ett genusperspektiv. Arbete och studier är nyckeln till en egen försörjning men även för att bryta utanförskap. Genom satsningar på avgiftsfria kultur-och fritidsaktiviteter, på föreningslivet, studiefrämjandet och fler mötesplatser för barn och unga så rustar vi upp och arbetar förebyggande. Medborgardialogen är en väldigt viktig komponent som vi behöver ta vara på . På så sätt får också ett socialt hållbart, tryggare, trivsamt och inkluderande Huddinge.

Nujin Alacabek

Gruppledare och oppositionsråd (V)

Mål och budget 2021 och planeringsramar för 2022–2023 för

Huddinge kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Skattesatsen för 2021 fastställs till 19:97 öre per skattekrona.
2. Kommunfullmäktiges mål och indikatorer fastställs i enlighet med Vänsterpartiets förslag till Mål och budget 2021–2023.
3. Driftbudget, balansbudget och finansieringsbudget fastställs i enlighet med Vänsterpartiets förslag till Mål och budget 2021–2023.
4. Investeringsbudget fastställs i enlighet med Vänsterpartiets förslag till Mål och budget 2021–2023.
5. Huddinge kommun ingår borgen så som för egen skuld för kommunens hel eller delägda bolag, om maximalt 10 158,2 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader i enlighet med förslag till Mål och budget 2021–2023.
6. I syfte att finansiera kommunen och dess bolag, i enlighet med Huddinge kommuns finanspolicy, ska Huddinge kommuns totala upplåningsram för 2021 uppgå till 9 899 mnkr.
7. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv fastställs i enlighet med Vänsterpartiets förslag till Mål och budget 2021–2023.
8. Kommunstyrelsen får i uppdrag att påbörja samhällsbyggnadsprojekt enligt sammanställningen i bilaga 5.
9. Ägardirektiv för Hüge Bostäder AB godkänns i enlighet med Vänsterpartiets förslag till förslag till Mål och budget 2021–2023.
10. Ägardirektiv för Huddinge Samhällsfastigheter AB godkänns i enlighet med Vänsterpartiets förslag till Mål och budget 2021–2023.
11. Förslag till Mål och budget 2021–2023 i övrigt fastställs i enlighet med Vänsterpartiets förslag.
12. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en översyn av kommunens budgetprocess och tidpunkt för fullmäktiges fastställande av budget. Översyn med förslag till ändringar ska lämnas till kommunfullmäktiges sammanträde den 14 december.
13. Klimat- och stadsmiljönämnden ges i uppdrag att ta fram förslag till nya taxor, enligt förslag i Mål och budget, för fastställande av kommunfullmäktige.
14. Kommunstyrelsen ges rätten att besluta om fördelning av anslag som budgeteras i reserverade medel för 2021.

15. Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta fram ett förslag till ny vision för Huddinge till Mål och budget för 2021 som håller ihop, minskar segregationen och arbetar mot ett mer jämlikt, jämställt och hållbart Huddinge.

16. Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta fram en strategi för att öka valdeltagandet i området där det är lågt (Flemingsberg, Vårby och Skogås).

17. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en strategi för att minska de höga sjukskrivningstalen i Huddinge och utreda skillnaderna mellan kvinnor och män.

18. Kommunstyrelsen får i uppdrag att inleda ett arbete för att ta fram en strategi för klimatomställning i enlighet med Parisavtalet, RUFS och Agenda 2030.

Politisk programförklaring

Ett jämlikt, jämställt och hållbart Huddinge där alla inkluderas!

Ett samhälle där vi gemensamt ser och tar hand om varandra är ett tryggt samhälle. Individens personliga, ekonomiska, kulturella och sociala välfärd skall vara den offentliga maktens mål, till vilket hör rätten till arbete, bostad och utbildning, social omsorg och trygghet¹. När vi kan lita på att det finns ett skyddsnät som fångar upp oss och våra kära när vi behöver det som mest så törs vi också tro på framtiden. När var och en får den hjälp och det stöd man behöver för att leva ett bra liv så blir vi alla gemensamt starkare. Därför vill vi ha ett Huddinge med pålitlig och tillgänglig välfärd för alla invånare – en kommun där vi gemensamt ställer om för en trygg och hållbar framtid.

Vänsterpartiet vill ha ett samhälle och en kommun som är till för alla oss som lever här. Den styrande borgerliga koalitionen talar gärna om utanförskap när de menar arbetslöshet. Men det sanna utanförskapet är att leva i tron eller vetskapen om att man inte räknas i det samhälle man lever i. En del av demokratin är att alla ska kunna känna att samhället finns också genom, och för, dem. Kommunen är Huddingebornas verktyg för att ta ett gemensamt ansvar för gemensamma angelägenheter i lokalsamhället. Därför är demokratin grunden för all kommunal verksamhet.

Engagerade, informerade och aktiva kommuninvånare, med lika rättigheter och möjligheter att bidra till samhällsbygget, är en förutsättning för en långsiktigt hållbar utveckling. Men

¹ Regeringsformens första stycke, paragraf två.

skillnaderna i inflytande och livsvillkor är stora och diskriminering inskränker människors rättigheter. Det begränsar demokratin. Därför är det ett centralt kommunalt uppdrag att verka för jämlikhet, jämställdhet mellan kvinnor och män och lika rättigheter och möjligheter för alla. Särskilt är kommunen ansvarig att nå minoriteter och de finsktalande invånare man är förvaltningsområde för. Kunskapen om kommunens politik och olika beslutsvägar behöver göras så tillgänglig och transparent som möjligt. Dessutom behöver Huddinge kommun ge invånarna mer makt över beslut som rör dem genom medborgardialoger i alla processer där det är möjligt.

Den representativa demokratin lägger ytterst den politiska makten i folkets händer. Genom politiskt engagemang och deltagande i valen tar Huddingeborna ansvar för sitt samhälle och för demokratin. Därför är ett högt valdeltagande både ett värde i sig självt och ett mått på förtroendet för kommunen och demokratins förankring. Men den representativa demokratin kräver också god insyn i de politiska processerna och många olika arenor för dialog och påverkan på samhällsutvecklingen. Genom mänskliga möten och samtal så hjälper våra studieförbund oss att göra demokratin bättre. De ger oss individer möjlighet att tillsammans med andra öka vår kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället. Kommunen ska bidra till att alla Huddingebor får verkliga möjligheter att vara medskapare av sitt samhälle.

Välfärden måste vara kompensatorisk. Under de senaste decennierna har ojämlikheten i samhället ökat. Den relativa fattigdomen har fördubblats på mindre än tio år. Det här är något som syns och känns i Huddinge där det idag är tydliga skillnader mellan de som har och de som inte har. Det är skillnader mellan de som har jobb och de som inte har jobb, mellan de som har en lön som går att leva på och de som behöver hjälp med försörjningen, mellan de som har ett eget boende och de som bor i andrahand, är inneboende eller saknar ett hem samt mellan de som lever i ständig rädsla för våld eller diskriminering och de som lever tryggt.

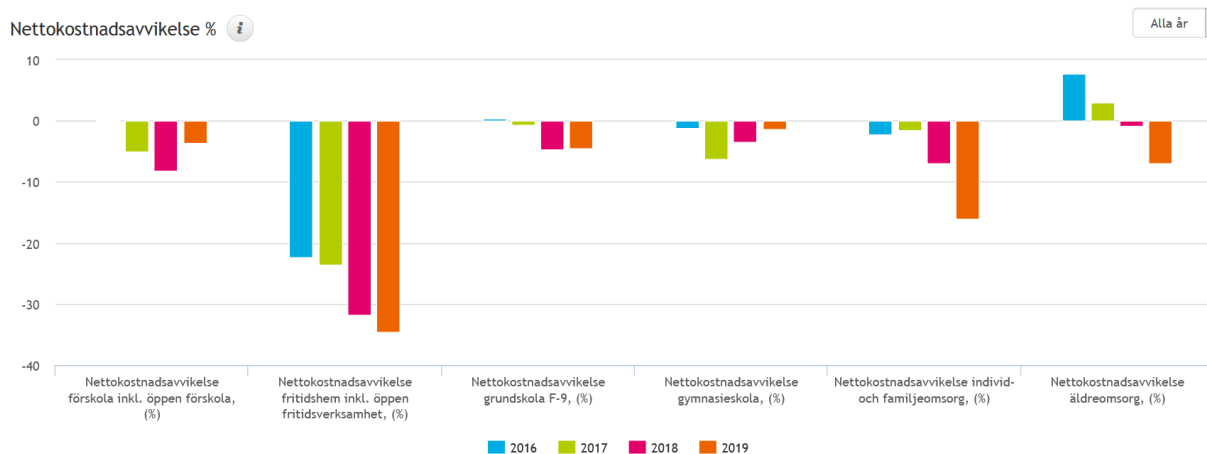
Så här behöver det inte vara. När Per Albin Hansson en gång lade grunden till det svenska folkhemmet var det för att bryta ner de ”sociala och ekonomiska skrankor, som nu skilja medborgarna i privilegierade och tillbakasatta, i härskande och beroende, plundrare och plundrade.” Men för att göra detta behöver samhället kompensera för skillnader i individens förutsättningar. Huddinge har ett ansvar för att kompensera för såväl barns ojämlika uppväxtvillkor som för invånares varierande funktionalitet och livsvillkor. Därför ska vi styra kommunens resurser till de områden och individer som behöver dem allra mest.

Skaparkraften och målmedvetenheten växer inte sällan ur erfarenheter av fattigdom, förtryck och diskriminering – i vårt land eller i andra länder. I kommunens föreningsliv förverkligas drömmar. Detta skulle inte vara möjligt utan Huddinges föreningar och eldsjälar där många idag arbetar ideellt med väldigt små resurser. De behöver få goda möjligheter att fortsätta verka.

När kommunen växer behöver vi bygga ut. Vi behöver anställa fler i skolor och förskolor, i hemtjänst och äldreomsorg, kultur- och fritidsverksamhet och inom vår socialtjänst. En stärkt välfärd innebär samtidigt en satsning på ökad jämställdhet. En välfungerande barnomsorg är en förutsättning för att föräldrar och inte minst kvinnor ska kunna yrkesarbeta. Parallellt med det behöver vi verka för att hjälpa fler ut i egenförsörjning genom hjälp med utbildning, sommarjobb och praktikplatser.

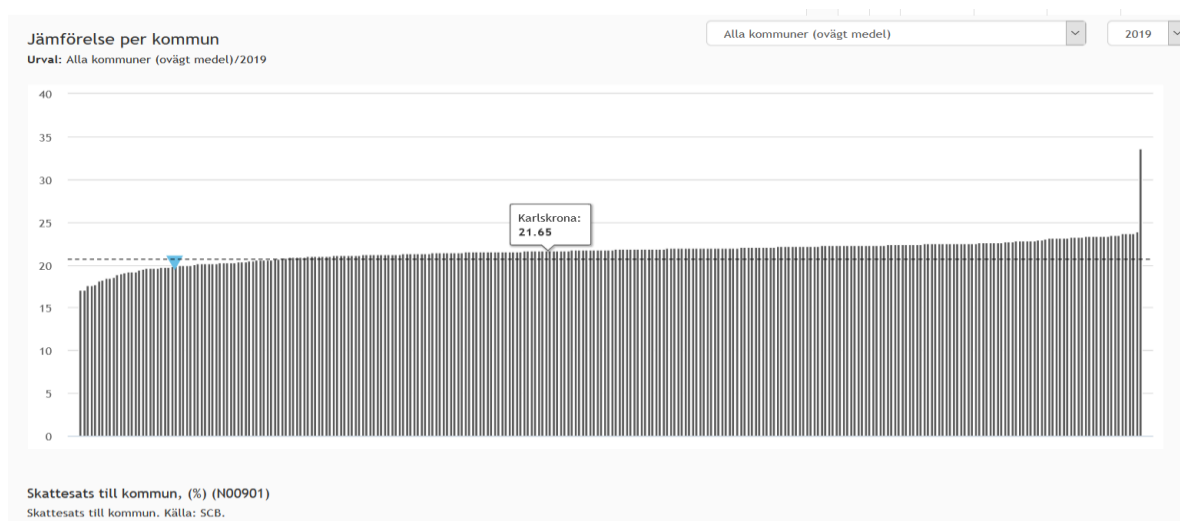
För att alla Huddingebor ska få förutsättningar att lyckas behöver vi ha en fungerande välfärd. Men välfärden i Huddinge kommun har under många år fått mindre pengar än man behöver. Särskilt anmärkningsvärt är att kommunstyret år efter år låter bli att räkna upp för löneökningar och inflation. Högerkoalitionen ger då alltså pengar med ena handen och med den andra säger man till förvaltningarna att de måste skära ner på något utan att specificera vad. Resultatet är att kommunens verksamheter år för år behöver skära ner och personalen får trola med knäna för att få allt att fungera. Detta har skett så pass länge nu att osthyvelprincipen inte fungerar längre.

I kommunernas databas Kolada² kan vi se hur samtliga kommunens verksamheter får mindre resurser i Huddinge kommun än i andra kommuner med liknande befolkningsunderlag:

Allra minst pengar jämfört med de behov som finns har kommunen lagt på fritidsverksamheten och individ- och familjeomsorg. Det är allvarligt eftersom det är två nämnder som arbetar med verksamheter som är viktiga för kommuninvånarnas trygghet. Att människor i behov av stöd kan få det och att barn och ungdomar har bra verksamheter att gå till utanför skoltid.

Som vi kan se på utdraget ur Kolada så är Huddinges skattesats en av de lägsta i landet. Den blå pilen visar var kommunen ligger:

² https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&focus=16541&tab_id=74540

I detta läge, när vi har en underfinansierad välfärd med stora behov av investeringar, tycker vi från Vänsterpartiets sida att den styrande koalitionens förslag om skattesänkning är både oansvarigt och oanständigt. Vi i Vänsterpartiet vill varken skära ner välfärden, genom sänkt kvalitet eller kvantitet, eller tvinga dom anställda att springa fortare. Kommunens invånare och arbetare förtjänar bättre. Välfärd och värdig arbetsmiljö måste få gå före skattesänkningar.

Organisation

Huddinges organisation består av den kommunala förvaltningen, kommunalförbund samt hel- och delägda bolag.

Högsta beslutande organ i Huddinge kommun är kommunfullmäktige med 61 ledamöter från olika politiska partier. Kommunfullmäktige utser kommunstyrelsen som består av 15 ledamöter. Kommunstyrelsen förbereder de ärenden som ska tas upp i kommunfullmäktige och är också ansvarig för att fullmäktiges beslut verkställs. För varje verksamhet i kommunen finns en politiskt ansvarig nämnd med ledamöter utsedda av kommunfullmäktige.

Budgetförutsättningar

Samhällsekonomi

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) presenterade i augusti sin analys av det samhällsekonomiska läget. Utvecklingen under våren 2020 beskrivs som en dramatisk konjunkturkollaps. I hela världen sattes omfattande åtgärder in för att bromsa Coronapandemin. I Sverige föll BNP med -8,3 procent under det andra kvartalet år 2020. Konjunkturinstitutet (KI) anger i sin analys från september att Sverige befinner sig i en djup lågkonjunktur men att en återhämtning har inletts. En kraftig uppgång i BNP, både i Sverige och i omvärlden, väntas det tredje kvartalet 2020. För Sveriges del är det främst exporten och hushållens konsumtion som förväntas bidra till tillväxten. Prognosen för helåret 2020 är att BNP blir -3,6 procent. På arbetsmarknaden dröjer återhämtningen ett tag. Mängden korttidspermitterade arbetstagare gör

att företagens behov av att anställa nya är små trots att produktionen ökar. Arbetslösheten förväntas stiga till 8,7 procent (6,8 procent 2019) och arbetade timmar förväntas minska kraftigt med -3,7 procent. Detta påverkar skatteunderlagstillväxten kraftigt även om effekten motverkas till viss del av krisåtgärder som permitteringsstöd och ökade sociala ersättningar. Effekterna av Coronapandemin på ekonomin förväntas bli långvariga och lågkonjunkturen bestå ända till 2023. Exporten och hushållens konsumtion väntas driva tillväxten även de närmaste åren. I takt med att ekonomin återhämtar sig beräknas arbetslösheten minska. Arbetslösheten bedöms uppgå till 9,1 procent år 2021 och falla till 7,1 procent år 2024. SKR bedömer att skatteunderlagstillväxten blir mycket låg år 2021 för att därefter stärkas. Både SKR och KI anger att deras prognoser är osäkra, inte minst med tanke på risken för ökad smittspridning.

Ekonomi i kommunsektorn

Redan före coronapandemin konstaterades att kommunerna och regionerna var i början av en period med mycket stora krav på omställningar. Kostnaderna för välfärden ökar i snabbare takt än intäkterna i kommuner och regioner. Den demografiska utvecklingen med allt fler barn, unga och äldre gör att behoven av skola, vård och omsorg ökar. Utmaningarna i kommunsektorns ekonomi har delvis kunnat hanteras genom intäktsökningar från främst skatter och markförsäljning.

När befolkningen ökar i de yngre och i de äldre åldersgrupperna ökar behoven av att investera i verksamhetslokaler. Samtidigt är investeringsbehoven stora även inom bostäder och vatten och avlopp.

Med stora tillfälliga tillskott från staten bedöms kommunerna sammantaget redovisa stora positiva resultat för 2020. De generella statsbidragen höjs tillfälligt för 2021 och fasas ut till 2023. Sammantaget kvarstår utmaningarna på sikt samtidigt som osäkerheterna i att bedöma de ekonomiska förutsättningarna har ökat.

För att klara de kommande årens utmaningar behöver kommunsektorn hitta vägar för att kunna utföra jobbet på ett smartare sätt, utnyttja digitaliseringens möjligheter och få fler i arbete. SKR lyfter också fram behovet och betydelsen av att arbeta förebyggande ur flera aspekter som en väg att möta den demografiska utvecklingen.

Huddinges ekonomiska förutsättningar och prioriteringar

Huddinge är en tillväxtkommun med en befolkning som ökat varje år och som väntas fortsätta öka framöver. Ökningen innebär ett behov av utökad kommunal service. Det handlar om att bygga fler verksamhetslokaler, förskolor, skolor, äldreboenden med mera och att behålla och nyrekrytera personal till verksamheterna. Utfallet av Sverigeförhandlingen för Huddinge innebär en väsentligt ökad takt i bostadsbyggandet. Samtidigt är befolkningstillväxten i Huddinge just nu lägre än prognos. Den lägre befolkningsökningen ger effekter på skatteunderlag och utjämningsystem och fortsatta utmaningar för kommunens verksamheter inom egen regi. Budgeten bygger på en nedreviderad befolkningsprognos. Lägre volymer än väntat minskar verksamheternas ersättningar och kräver omställningar av exempelvis personalkostnader och utbyggnadstakten av verksamhetslokaler på kort sikt.

De demografiska förändringarna kommer att vara en stor utmaning för hela kommunsektorn framöver. Andelen av befolkningen i riket som är barn eller äldre väntas öka. Det innebär ett högre

kostnadstryck eftersom kostnaderna per invånare för de grupperna är högre än för invånare i åldern 20 – 64 år. Störst procentuell ökning väntas för äldre över 80 år.

De ekonomiska förutsättningarna för Huddinge kommun visar på motsvarande utmaningar som för kommunsektorn i helhet kommande år. Stora behov av investeringar och ökade volymer i äldreomsorgen samtidigt som skatteintäkterna ökar långsammare. Tillsammans med en mycket osäker konjunktur och statsbidrag som är oklart hur långsiktiga de är skapar det osäkra planeringsförutsättningar för de kommande åren. För att kommunen långsiktigt ska uppfylla kraven på god ekonomisk hushållning är det bra om resultatnivån kan bibehållas på en god nivå. Vänsterpartiet föreslår att den ska uppgå till en procent av skatter och bidrag.

Det är viktigt att arbetet med kommunens och bolagens långsiktiga finansieringsbehov fortskrider och att arbetet för att arbeta förebyggande är framgångsrikt. Långsiktighet i ekonomiska beslut blir fortsatt av stor vikt för att klara en sund ekonomi.

Översyn kommunens budgetprocess

Planeringsförutsättningarna bedöms fortsatt vara mycket osäkra för de kommande åren. För att uppnå en bättre långsiktig styrning är det viktigt med analyser som grundar sig på senaste data avseende till exempel prognoser över konjunktur, skatteunderlagets utveckling och bidrag från staten. Kommunstyrelsen ges därför i uppdrag att genomföra en översyn av kommunens budgetprocess och tidpunkt för fullmäktiges fastställande av budget. Översyn med förslag till ändringar ska lämnas till kommunfullmäktiges sammanträde den 14 december.

Ekonomiplan 2021–2021

Ekonomiplanen utgår från fastställd budget för 2020, reviderad befolkningsprognos augusti 2020, skatteprognos och preliminära beräkningar över utjämningsystemen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i oktober 2020.

	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamheten	-6 331,2	-6 480,0	-6 646,7
Exploatering	40,0	150,0	140,0
Avskrivningar	-192,2	-207,2	-222,2
Verksamheten netto	-6 483,4	-6 537,2	-6 728,9
Skatteintäkter	5 462,8	5 654,6	5 876,1
Kommunal utjämning	1 098,4	1 085,1	1 063,3
Skatt, utjämning	6 561,1	6 739,7	6 939,4
Finansiella intäkter	144,8	145,2	142,0
Finansiella kostnader	-119,8	-129,7	-137,2
Resultat	102,7	218,0	215,3
Ekonomiskt mål	62,7	68,0	75,3
Ekonomiskt mål % av skatt och utjämning	1,0%	1,0%	1,1%

Skatt, utjämning och bidrag

Intäkt/kostnad	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Allmän kommunalskatt	5 462,8	5 654,6	5 876,1
Inkomstutjämningsbidrag	532,4	570,7	635,3
Kostnadsutjämningsbidrag	200,2	193,5	187,9
Regleringsbidrag/-avgift	337,2	287,7	202,6
Avgift till LSS-utjämning	-161,8	-163,7	-166,1
Kommunal fastighetsavgift	190,4	197,0	203,5
Summa skatt, utjämning, bidrag	6 561,1	6 739,7	6 939,4

Skatt

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bedömer i sin prognos i oktober att skatteunderlaget växer med i genomsnitt 2,7 procent per år under perioden 2019-2023. I ekonomiplanen antas skatteunderlaget för Huddinge öka i samma takt som för riket.

Tabell: Skatteunderlagets utveckling för riket 2019-2023, procentuell förändring prognos SKR oktober 2020

	2019	2020	2021	2022	2023	
Skatteunderlagsprognos	2,8	1,9	1,5	3,5	3,9	
Underliggande skatteunderlagsprognos	3,0	2,5	1,8	3,5	3,6	

Skillnaden mellan prognos och underliggande prognos avser ändringar till följd av förslag i budgetpropositionen för 2021. Dessa påverkar skatteunderlagets faktiska utveckling men inte den underliggande, eftersom konsekvenserna för regionernas och kommunernas skatteintäkter neutraliseras på det generella statsbidraget. År 2021 dämpas skatteunderlaget av förslaget om höjt grundavdrag för personer som fyllt 65 år och förstärks av förslaget om ändrade förmånsvärden för personbilar. År 2022 och 2023 beräknas effekten av ändrade förmånsvärden för personbilar öka ytterligare. År 2023 förstärks skatteunderlaget även av det förslag regeringen avser att lämna om att den så kallade riktåldern i pensionssystemet då ska höjas från 65 till 66 år.

Kommunala skattesatsen

Kommunalskatten i Huddinge år 2021–2023 är beräknad 19,97 öre per skattekrone, vilket är en höjning med 10 öre.

Resultatutjämningsreserv

Huddinge kommun har avsatt 617 mnkr i resultatutjämningsreserv. Reserven är avsedd att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, med syfte att täcka sviktande skatteunderlag vid befarad eller konstaterad konjunktturnedgång. Riktvärdet för när det är tillåtet att disponera medel ur reserven är när den årliga tillväxten i et underliggande

skatteunderlaget i riket är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. En ytterligare förutsättning är att medlen från resultatutjämningsreserven ska täcka ett negativt balanskravsresultat. För planeringsperioden används inte medel ur resultatutjämningsreserven.

Kommunalekonomisk utjämning

Utjämning mellan kommunerna, kommunalekonomisk utjämning, består av inkomst- och kostnadsutjämning, strukturbidrag och införandebidrag. Staten beslutar om en ram för finansiering av utjämningen. Om utjämningskostnaderna överstiger statens ram betalar kommunerna en regleringsavgift. Om kostnaderna är lägre än ramen får kommunerna istället ett regleringsbidrag. Under kommunal utjämning redovisas även intäkter från kommunala fastighetsavgiften.

Sammantaget beräknas Huddinges bidrag till 1 070 mnkr netto år 2021. I budgeten har utjämningen beräknats utifrån preliminära uppgifter från SKR och SCB. Utjämningen fastställs i slutet av 2020.

Kommuner med egen skattekraft, beskattningsbar inkomst per invånare, som understiger den garanterade skattekraften (115 procent av medelskattekraften i riket) får ett inkomstutjämningsbidrag. Övriga kommuner betalar en utjämningsavgift. Huddinges skattekraft enligt beslut om inkomstutjämning 2020 är 103 procent och kommunen beräknas få ett bidrag med 532 mnkr 2021.

Kostnadsutjämningen utjämnar för strukturella kostnadsskillnader mellan kommunerna. Kommuner med en gynnsam struktur betalar en avgift och övriga får ett bidrag. Huddinge beräknas få ett kostnadsutjämningsbidrag på 200 mnkr för 2021. Med en långsammare befolkningstillväxt beräknas kommunen inte få ersättning för eftersläpning i modellen på grund av kraftig tillväxt.

Regleringsposten är till för att kontrollera statens totala kostnad för utjämningssystemet. Regleringsposten används också för andra förändringar eller tillskott, till exempel i form av statliga bidrag. I budgetpropositionen höjs anslaget till kommuner och regioner med 10 mdkr för 2021 och av dessa beräknas 5 mdkr kvarstå för 2022, för att därefter utgå. För 2021 beräknas bidraget till 337 mnkr för Huddinge, för att minska till 203 mnkr år 2023.

LSS-utjämning

Huddinges standardkostnad för LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) är lägre än genomsnittet för riket och för 2021 beräknas en avgift på 162 mnkr.

Kommunal fastighetsavgift

Den kommunala fastighetsavgiften år 2021 beräknas preliminärt till 190 mnkr, en ökning med 6 mnkr jämfört med 2020.

Riktade statsbidrag

Staten ger kommuner både generella och riktade statsbidrag. Riktade statsbidrag är specialdestinerade för ett visst ändamål. Bidragen betalas ut efter ansökan alternativt enligt prestationsmodell. I statens budget finns ett stort antal riktade statsbidrag för kommunerna att söka. För äldreomsorgen är det aviserat en permanent höjning på 4 mdkr till kommunerna från och med 2021. Omsorgslyftet inom äldreomsorgen höjs till 1,7 mdkr år 2021. För att hantera den utbildningsskuld som uppstår på grund av pandemin har 1 mdkr avsatts för år 2021. Nämnderna ska aktivt söka riktade statsbidrag för att utveckla sina verksamheter.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av räntor och borgensavgifter på utlåning och vidareutlåning till kommunala bolag, räntor på banktillgodohavanden eller annan placering av likviditetsöverskott, samt utdelning från kommunala bolag. I ekonomiplanen är det inräknat 12 mnkr i utdelning från Södertörns Energi AB för 2021 och 2022 och 6 mnkr för 2023. De pengarna avses att kunna användas för bostadssociala ändamål, åtgärder, som främjar integration och social sammanhållning. Finansiella kostnaderna består av främst räntor på den upplåning som görs av internbanken för vidareutlåning, finansiella kostnader för pensionskulden samt indexuppräknings avseende åtaganden kopplade till medfinansiering. Sammantaget har budgeten för finansnettot 2021 beräknats till plus 25 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader för planeringsperioden redovisas som förändringar i förhållande till den av kommunfullmäktige beslutade budgeten för 2020.

Verksamhetens nettokostnader 2020 - 2023, mnkr

netto mnkr	TOT	KS	FSN	GSN	GAN	SN	VON	KFN	BTN	KLN	Rev	ÖF	Reserv	Finans	Explo	Avskri
Budget 2020	6 063,1	510,6	864,3	1 785,3	738,5	394,7	1 272,7	245,5	58,5	130,6	3,6	7,6	58,4	-64,6	-120,0	177,2
Volymer	23,0	-0,6	-8,6	16,3	10,3	-1,0	7,3	-0,2	-0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokaler	81,1	0,0	0,4	0,4	1,7	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	78,0	0,0	0,0	0,0
Uppräkning	120,0	9,0	17,0	36,0	15,0	9,0	25,0	5,0	1,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	196,2	17,5	2,7	11,1	39,1	31,4	-25,5	5,9	-11,6	12,2	0,0	0,0	26,6	-8,2	80,0	15,0
Budget 2021	6 483,4	536,5	875,9	1 849,2	804,6	434,2	1 279,5	256,7	47,8	145,6	3,5	7,6	163,0	-72,8	-40,0	192,2
Volymer	58,7	3,8	3,6	9,6	14,7	6,3	16,8	1,5	0,7	1,5	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokaler	54,2	0,0	1,9	1,1	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	49,5	0,0	0,0	0,0
Uppräkning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	-59,2	-1,4	0,0	0,0	-2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	43,2	-4,0	-110,0	15,0
Plan 2022	6 537,2	538,9	881,4	1 859,8	819,1	440,5	1 296,3	258,2	48,5	147,1	3,6	7,7	255,7	-76,8	-150,0	207,2
Volymer	70,8	4,1	11,3	8,9	12,7	6,8	22,7	1,7	0,7	1,7	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Lokaler	52,7	0,0	3,8	0,9	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	46,2	0,0	0,0	0,0
Uppräkning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	68,2	0,0	0,0	0,0	-4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	51,2	-4,0	10,0	15,0
Plan 2023	6 728,9	542,9	896,4	1 869,6	829,6	447,3	1 319,0	259,9	49,2	148,7	3,7	7,8	353,1	-80,8	-140,0	222,2

Volym

Nämnd	2021	2022	2022	Summa
Kommunstyrelse	-0,6	3,8	4,1	7,2
Förskolenämnd	-8,6	3,6	11,3	6,3
Grundskolenämnd	16,3	9,6	8,9	34,9
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	10,3	14,7	12,7	37,7
Socialnämnd	-1,0	6,3	6,8	12,1
Vård- och omsorgsnämnd	7,3	16,8	22,7	46,9
Kultur- och fritidsnämnd	-0,2	1,5	1,7	3,0
Klimat- och stadsmiljönämnd	-0,2	1,5	1,7	2,9
Bygglövs- och tillsynsnämnd	-0,1	0,7	0,7	1,3
Revision	0,0	0,1	0,1	0,1
Överförmyndarverksamhet	0,0	0,1	0,1	0,2
Budget/plan	23,0	58,7	70,8	152,5

Volymförändringar är beräknade med kommunens reviderade befolkningsprognos och verksamhetsstatistik som grund. Beräkningen för äldreomsorgen är nedjusterad då större volymöverskott redovisats för verksamheten under en följd av år. För perioden räknas nämndernas ramar upp med x mnkr för ökade volymer.

Lokaler

I budgeten för planeringsperioden har medel avsatts för tillkommande lokalkostnader för förskola, grundskola och gymnasieskola (14 mnkr), enligt modell för resurstilldelning. Därutöver har 204 mnkr avsatts i medelsreserven för om- och nybyggnation av förskolor, skolor och anläggningar för kultur och fritid, för ytterligare prioritering i arbetet med nämndernas verksamhetsplaner. För övriga nämnder ingår utrymmet för tillkommande lokalhyror i volymtilldelningen.

Uppräkning för löner, hyror och priser

Samtliga nämnder får en uppräkning om 2%, vilket täcker förväntade löne- och kostnadsökningar utan behov av nedskärningar i verksamheten.

Övriga budgetförändringar

Huddinge ska ha en god ekonomi genom att verksamheternas behov ska tillgodoses. Vi ska ha en stark gemensam välfärd som även återspeglas sig i de verksamheter som kommuner erbjuder.

Huddinge ska även vara en bra plats att jobba på och kommunen ska vara en bra arbetsgivare och hitta lösningar då arbetsmiljön inte upplevs vara bra så att vi kan behålla kompetenspersonal och fler ska vilja jobba här. Därför skjuter vi till ett tillskott i Vård och omsorgsnämnden för fler

heltider-bättre arbetsmiljö på 8 mnkr utöver en uppräknings på 2% för löne-och prisökningar i Vård -och omsorgsnämnden (25,7).

Förskolenämnden får ett tillskott på 2 mnkr för kompetensutveckling och 1 mnkr för att ett arbete ska påbörjas med att minska de stora barngrupperna. En uppräknings för löne-och prisökningar gör på 2% (17,1 mnkr). 1 mnkr skjuts till för att minska det digitala utanförskapet hos äldre medborgare.

Grundskolenämnden räknas upp med 2% för löne-och prisökningar (37,2 mnkr) och tillskott skuts till för att påbörja ett arbete för att minska klasstorlekarna (1 mnkr) och minska dokumentationsbördan för pedagoger (1 mnkr). Skolbarnomsorgen får ett tillskott på 3 mnkr för att stärka kvalitén och ytterligare 3 mnkr skuts till för att öka stödet för barn i behov av särskilt stöd. En kompetensutvecklingspott på 3 mnkr läggs också in. Alla dessa åtgärder är satsningar för en likvärdig och trygg utbildning men också för att som en arbetsmiljöinsats samt öka lärartätheten.

Genom ett effektivt och förstärkt upphandlingsarbete ska framtida kostnadsökningar förebyggas. Kommunstyrelsen får ett permanent tillskott med 3 mnkr för att fortsätta att stärka upphandlingsarbetet. En lyckad upphandling av telefoni visar på en kraftigt reducerad kostnad och nämndernas ramar har justerats ner med totalt 8 mnkr.

Att arbeta smartare kan handla om att använda ny teknik för att digitalisera och automatisera arbetssätt. En digitaliseringspott på 2 mnkr där verksamheterna kan söka pengar för utveckling av sina verksamheter infördes 2020. Initiativet förlängs och utökas till 5 mnkr år 2021 och därefter 2 mnkr per år. För att ytterligare stärka arbetet med digitalisering avsätts också 0,5 mnkr år 2021 för kompetensutveckling inom området. Ett särskilt utrymme för att digitalisera elevhälsan avsätts i medelsreserven (0,5 mnkr). För att minska det digitala utanförskapet hos äldre medborgare så har 1 mnkr skjutits flyttats från digitaliseringspotten i medelsreserven.

Kommunstyrelsens budget utökas med 1,7 mnkr som avser kostnader för utbyggd fiber i kommunen. Ett tillskott läggs också till för att påbörja ett arbete för att minska de höga sjukskrivningstalen och utreda skillnaderna mellan män och kvinnors sjuktal. 1 mnkr skjuts till för att öka medborgardialogen och ytterligare 2 mnkr är läggs in för att öka valdeltagandet i områden där det är lågt, Flemingsberg, Vårby, Skogås. Även Kommunstyrelsen får en uppräknings med 2% för löne-och prisökningar (10,3).

Kultur-och fritidsnämnden skjuts till med 4 mnkr för avgiftsfria aktiviteter för barn och unga och 1 mnkr för att stärka de kommunala biblioteken samt utöka öppettiderna. En uppräknings med 2% har gjorts för löne-och prisökningar (4,9 mnkr).

Socialnämnden får ett tillskott på 2 mnkr för fler fälsekreterare för förebyggande och uppsökande arbete och 1 mnkr för att påbörja ett pilotprojekt med 6-timmars arbetsdag på individ-och familjeomsorgen. En uppräknings med 2% gör för löne-och prisökningar (8,6 mnkr).

Klimat och stadsmiljöråden får ett tillskott på 1 mnkr för klimatomställning. En uppräknig med 2% gör för löne-och prisökningar (8,6 mnkr).

För att utveckla kommunens verksamheter ska extern finansiering sökas, till exempel EU-medel, statsbidrag och andra intäktskällor. För att stärka kompetensen och stödja verksamheterna att aktivt söka EU-medel avsätts 0,7 mnkr år 2021 hos kommunstyrelsen.

För att organisationen ska lyckas med kommande utmaningar har kommunen tagit fram en handlingsplan för att arbeta med kultur och struktur. Åtgärder förväntas leda till effektivare processer och minskad administration och kommunstyrelsens budget minskas därför med 2 mnkr.

I syfte att höja självfinansieringsgraden för verksamheter som helt eller delvis är avgiftsfinansierade höjs felparkeringsavgifter, TA/schaktavgifter och timtaxor för tillsyn och prövning enligt miljöbalken. Jämförelser visar att avgifterna då bättre harmoniserar med kringliggande kommuner.

Huddinge ska vara jämställt, tryggt och trivsamt

Våra utemiljöer ska vara jämställda, trygga och trivsamma och vi ska arbeta förebyggande genom att stärka föreningslivet och stärka de kommunala biblioteken. Fler aktiviteter ska vara avgiftsfria för barn och unga och likaså kulturskolan, alla barn ska kunna ha en meningsfull sysselsättning utan att begränsas av sina föräldrars ekonomi. Huddinge ligger nästa sist när det gäller lärartätheten i hela kommunsverige, på flera håll i kommunen är klasserna för stora (30-32 barn per klass) samtidigt som dokumentationsbördan har ökat på pedagogerna och det finns barn med behov av särskilt stöd som behöver få hjälp.

Med målet att öka trygghet och trivsel avsätts 5 mnkr år 2021 i en Socialinvesteringsfond och 2 mnkr på feministisk stadsplanering för tryggare utemiljöer och för att kvinnor ska kunna ta plats i det offentliga rummet utan att känna sig otrygga, skillnaderna mellan män och kvinnors upplevda trygghet skiljer sig ofta ganska mycket. Här handlar om att skapa öppna ytor, bättre belysning, nedskärning av buskage m.m. Åtgärder kan också samplaneras med förebyggande arbete, insatser som främjar integration och hemlöshet via den Sociala investeringsfonden. I medels reserven avsätts totalt ett utrymme motsvarande 5 mnkr per år för perioden och 2 mnkr avsätts som en politisk prioritering 2021-2023 för feministisk stadsplanering. Totalt riktas 7 mnkr för trygghetsskapande och förebyggande arbete 2021.

Kommunens tillgång till boenden för nyanlända är idag för stort i relation till behovet av bosättning. Omställningsarbetet pågår och i budgeten avsätts 8 mnkr för 2021 och därefter 6 mnkr respektive 2 mnkr för 2020 och 2023. Verksamhetens ska vara i balans år 2024.

Utredningar har identifierat en obalans i finansiering av försörjningsstödet som uppkom i samband med inrättande av ny politisk organisation 2019. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens budget utökas med 30 mnkr för att återställa obalansen, samtidigt justeras budgeten för socialnämnden ner med 10 mnkr. ” mnkr skjuts till för arbetsmarknadsinsatser-sommarjobb för unga.

Kommunens har som mål att minska klimatpåverkan och utveckla den cirkulära ekonomin. Det miljöstrategiska arbetet förstärks därför med 1 mnkr som ett tillskott till klimat- och stadsmiljönämnden och 1 ytterligare mnkr avsätts för en klimatomställning i form av en politisk prioritering 2021-2023. För att stärka tillgänglighetsanpassningar i stadsmiljön för funktionshindrade skjuts 2 mnkr kronor till. 1 mnkr skjuts till för klimatomställning.

Friluftslivets år 2021 är ett nationellt projekt som handlar om att lyfta friluftslivet och öka folkhälsan, att få fler människor, särskilt i de socioekonomiskt utsatta kommundelarna där skillnaderna har visat sig vara störst i relation till övriga och resursstarka kommundelar då resultat på ohälsotalen har presenterats, att vara ute och ta del av de värden som friluftslivet har. I budget avsätts 0,2 mnkr för att Huddinge på lokal nivå ska delta i projektet.

Huddinge kommun planerar att växa kraftigt och i medelsreserven avsätts utrymme för kostnader avseende ny- och ombyggnation av främst förskolor, skolor och anläggningar för kultur och fritid. Utrymme för Fleminghallen på 2 mnkr avsätts i medelsreserven. Samtidigt är befolkningstillväxten i kommunen långsam just nu, bland annat till följd av coronapandemin. För att möta osäkerheter i konjunktur och i befolkningstillväxt avsätts ett utrymme i medelsreserven på 33 mnkr år 2021, 46 mnkr år 2022, 51 mnkr år 2023. I medels reserven avsätts också ett utrymme motsvarande 5 mnkr för en Social investeringsfonden som kan sökas för förebyggande arbete, insatser som främjar integration och förebyggande av hemlöshet.

Kommunen växer och satsar också på utbyggnad av gång- och cykelvägar, parker, lekplatser med mera. Klimat- och stadsmiljönämnden får ett tillskott med 7 mnkr för drift och bättre underhåll av anläggningar. 2 mnkr avsätts för feministisk stadsplanering. Här handlar om att skapa öppna ytor, bättre belysning, nedklippning av buskage m. m som en trygghetskapande åtgärd i allmänhet men också för att fler kvinnor ska känna sig trygga när de är ute.

En översyn av kommunens arbete med underhåll av vissa anläggningar är påbörjad. Syftet är att se över hur åtgärder kan genomföras med bäst ekonomi på längre sikt. Ett utrymme på 5 mnkr avsätts i medelsreserv om fler åtgärder ska genomföras som underhåll istället för som reinvesteringar.

För att anpassa redovisningen till ny lagstiftning avsätts 3 mnkr avseende kostnader för framtagande av detaljplaner.

Socialnämndens och vård- och omsorgsnämndens budgetramar är justerade till följd av beslut om överflyttning av ansvar för socialpsykiatrins myndighetsutövning från vård- och omsorgsnämnden till socialnämnden (KS-2020/766.111).

Nämndernas budgetramar är justerade till följd av beslut i delårsrapport per mars 2020.

Avskrivningar beräknas öka med 15 mnkr per år. Finansförvaltningens kostnader ökar med 13 mnkr för perioden. Ökningen avser utbetalning av pensioner intjänade före 1998, kostnader för medfinansiering av infrastruktur och kapitaltjänstintäkter.

SKR rekommenderar ett personalomkostnadspålägg (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar, kollektivavtalad pension) på 40,15 procent. I budget för 2020 har personalomkostnadspålägget beräknats till 39,71 procent. Verksamheterna kompenseras i budget 2021 med totalt 11,9 mnkr.

Politikerarvoden sänks till 2010:s nivå (7 mnkr).

Exploateringsverksamhet

Exploateringsverksamheten är beräknad till 330 mnkr för perioden. Det är en försiktig bedömning främst avseende potentialen för projekt som är i planeringsskede.

Plan för samhällsbyggnad

Beslut om ny lokalprocess har föranlett att förutsättningarna för att ta fram en ny samlad Plan för samhällsbyggnad och lokalförsörjning för 2021 har förändrats. Förslaget omfattar 25 nya samhällsbyggnadsprojekt varav sju är exploateringsprojekt och 18 investeringsprojekt. Vänsterpartiet vill att det utöver de befintliga projekten även ska planeras för fler mötesplatser för unga, en fritidsgård i Masmo och en bra lösning måste komma till stånd inom en kort för att erbjuda ungdomarna i Flemingsberg och Visättra en fritidsgård. De skolor som fortfarande har mottagningskök ska få tillagningskök med start på Visättraskolan. Tillagningskök på kommunens samtliga skolor tar oss ett steg närmare en klimatomställning genom minskad transport och mindre matsvinn men också större flexibilitet för personalen att laga maten från grunden själva.

Föreslagna bostadsprojekt innebär att planläggning av cirka 1 000 nya bostäder påbörjas och att fler hyresrätter med rimliga hyror ska byggas då efterfrågan på hyresbostäder är väldigt stor i hela Stockholm.

Mål och vision för Huddinge

Från och med 2021 har den styrande högerkoalitionen beslutat att Huddinge kommun ska använda en ny målstruktur. Målstrukturen är gemensam för kommunkoncernen och gäller såväl för nämnder som för helägda bolag. Den nya målstrukturen förväntas ge större genomslagskraft i politiska beslut genom att visa tydlig riktning och sätta fokus på kärnuppdraget, det vill säga de lagstadgade kraven på kommunen. Invånarens behov ska vara i centrum. Målstrukturen ska leda till bättre analysmöjligheter och bedömningar av om kommunkoncernen är på rätt väg i förhållande till visionen. Den ska skapa förutsättningar för förändrade arbetssätt med mera dialog.

Liksom tidigare utgår deras målstruktur utifrån visionen att Huddinge ska vara en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län att bo, besöka och verka i. Detta är inte en vision vi skulle ha valt. För att sträva mot den visionen jämför den borgerliga koalitionen sig med kommuner som på olika delmål når bättre resultat än oss men till en lägre kostnad.

Vänsterpartiet vill hellre ha en ekologiskt hållbar, jämlik och jämställd kommun där alla inkluderas och som erbjuder en trygg välfärd, kvalitativa verksamheter, bra medborgarservice och dialog, en bra arbetsmiljö till kommunens anställda och med goda möjligheter att växa för alla upp, än ha den billigaste verksamheten eller vara mest populär.

Kommunfullmäktiges nio mål är samlade i tre målområden som utgår från de tre hållbarhetsdimensionerna ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Under respektive mål beskrivs vad som ska uppnås, för att underlätta uppföljning har målen kompletterats med indikatorer. De globala målen i Agenda 2030 fångas i kommunfullmäktiges måltexter.

Vår vision – social, ekonomisk och ekologisk rättvisa

Huddinge, liksom resten av Sverige, befinner sig i hastig och stor förändring. I ett sådant läge är det viktigt att ha visionen och målet tydligt för sig. Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti med en ekologisk grund. Vi strävar efter ett jämlikt och jämställt samhälle som präglas av solidaritet och som tar ansvar för den nödvändiga klimatomställningen. I framtidens Huddinge kommer allt färre i arbetsför ålder behöva försörja allt fler, växande barnaskaror och allt fler pensionärer. En sådan utveckling kan gå åt två håll, mer polarisering eller mer inkludering, solidaritet och medmännisklighet.

Social rättvisa

Vi vill att Huddinge ska vara en kommun som präglas av social rättvisa. Alla människor som bor och lever i Huddinge ska vara säkra på att det finns ett socialt skyddsnät för den som råkar ut för något i sin vardag. De som idag befinner sig i missbruk eller kriminalitet ska få hjälp att ta sig tillbaka och komma in i ordnade levnadsförhållanden. Personer som står utanför arbetsmarknaden ska ges hjälp till utbildning eller jobb. Utemiljöer ska vara trygga och tillgängliga platser för alla oavsett kön och oavsett tid på dygnet. Kvinnor som utsätts för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck ska få den hjälp och det stöd de behöver och kommunens tjänstemän ska vara väl förtrogna med hur sådana situationer ska hanteras.

Ekonomisk rättvisa

Huddinge ska vara en kommun som präglas av ekonomisk rättvisa. Den Huddingebo som behöver hjälp ekonomiskt för att få vardagen att gå ihop ska kunna få det. Höga avgifter ska inte avgöra vem som har tillgång till vilken samhällsservice eller om ett barn ska kunna delta i fritidsaktiviteter. En likvärdig skola ska garanteras genom omfördelning av resurser och allas rätt till en bostad ska garanteras genom byggandet av fler billiga hyresrätter. Skatt ska betalas efter bärkraft och Huddinge kommun ska ha ett skatteuttag som motsvarar de kostnader som finns för välfärden. Personalen som arbetar i kommunen ska garanteras en bra arbetsmiljö och ha goda incitament för att fortsätta arbeta i kommunen.

Ekologisk rättvisa

Huddinge ska vara en kommun som präglas av ekologisk rättvisa. Det ska vara lätt att göra rätt. I Huddinge ska kollektivtrafiklösningar och gång- och cykelbanor premieras. Kommunen ska underlätta för källsortering och hållbara lösningar för kommuninvånarna men också vara ett föredöme och en föregångare genom att investera i solceller på kommunens fastigheter, ha en fossilfri fordonsflotta och minska matsvinn och överkonsumtion genom skärpta upphandlingar. I Huddinge ska naturen vara nära för alla och våra naturområden ska vara lättillgängliga och väl underhållna. Stora infrastrukturprojekt och motorvägsbyggen ska helst undvikas och annars genomföras med så liten miljöpåverkan som möjligt. Förskolor och skolor ska inte anläggas i närheten av stora vägar där partikelhalterna i luften är höga.

Nämnder och bolags planering

Strukturen ligger som ett paraply över nämnder och bolag och ska speglas i respektive nämnd och bolags planering och viktiga signaler i mål och budgettexterna fångas upp liksom signaler från andra styrande dokument. Då kommunfullmäktiges mål är övergripande och brett formulerade krävs att de operationaliseras och avgränsas utifrån det kärnuppdrag och det regelverk som gäller för respektive nämnd och bolag och att mer nämnd- respektive bolagsnära mål tas fram. För att underlätta uppföljning behöver målen även på nämnd- och bolagsnivå kompletteras med indikatorer.

Varje nämnd och bolag formulerar minst ett nämnd/bolagsmål per målområde. Nämnden och bolaget tar fram minst en nämnd/bolagsspecifik indikator per nämnd/bolagsmål.

Indikatorn/indikatorerna ska ha en koppling till nämnd/bolagsmålet. Alla mål analyseras utifrån ett jämlikhetsperspektiv, det vill säga en analys ska göras vad gäller eventuella skillnader mellan områden, kön och ålder. Barn och unga står särskilt i fokus. Lärande för förbättring ska genomsyra kommunens planering och uppföljning av verksamheterna.

Att målen är brett formulerade skapar förutsättningar för att samtliga nämnder och bolag, på olika sätt, ska kunna sträva mot samma gemensamma mål men med utgångspunkt i det egna kärnuppdraget. I och med att samtliga nämnder och bolag fastställer mål och indikatorer som har en koppling till målen på övergripande nivå kommer kommunfullmäktige ges bra förutsättningar och ett brett underlag för att bedöma kommunens samlade måluppfyllelse.

Eftersom den nya målstrukturen är under en implementeringsprocess behöver målstrukturen, indikatorer och målvärden för 2030 utvärderas om och när analyserna leder till nya insikter. Strävan är dock att målstrukturen och indikatorerna ska hålla över tid både på kommunfullmäktigenivå och på nämnd-, bolagsnivå. Att arbeta för att nå resultat kräver uthållighet. Det kan ta tid innan olika insatser leder till effekter som är mätbara. Den nya målstrukturen förutsätter därför både ökad dialog, tillit och förtroende.

Gemensamma värden

Huddinge kommuns gemensamma värden och etiska kod hjälper oss att uppnå visionen och kommunens målsättningar. Varje förvaltning har en värdegrund som styr hur vi möter kommuninvånare, kunder och kollegor. Den etiska koden tydliggör de grundläggande utgångspunkterna som varje medarbetare ska ha. Den innebär att vi bemöter varandra och våra invånare på ett jämlikt och likvärdigt sätt, följer lagar och regler, står fria från jäv och andra intressekonflikter, värnar om yttrandefrihet och demokrati och vi använder offentliga medel på rätt sätt. Bolagen har egna värdegrunder. På sikt bör en gemensam värdegrund för kommunkoncernen tas fram, redan idag fångar dock både förvaltningarnas och bolagens värdegrund samma viljeinriktning.

Kommunfullmäktiges mål

Ekonomisk hållbarhet

Den ekonomiska hållbarheten handlar på kort sikt om att vi har en stabil kommunal ekonomi där inkomster och utgifter är under kontroll och där vi tar hand om våra gemensamma tillgångar genom underhåll och förebyggande insatser. I ett större perspektiv handlar det om hur vi finansierar den gemensamma välfärden samt om hur vi skapar förutsättningar för en hållbar ekonomisk utveckling som kommer alla till del. Den välfärd vi vill ha måste alltid betalas. Frågan är bara hur. Vänsterpartiet vill ha en välfärd man kan lita på, utan privata vinster, med en skola som utjämnar klasskillnader, tillgängliga kultur och fritidsverksamheter och en värdig äldreomsorg som är av högsta kvalitet och lika för alla.

Kommunen ska ha en ekonomi som tillgodoser verksamheternas behov

Vänsterpartiet vill att skattesatsen för 2021 ska justeras och fastställas till 19,97 procent. Då kan vi satsa 157,1 miljoner mer än majoriteten på välfärden och ändå ha en av de lägre skattesatserna nationellt sett. Nämnder och förvaltningar kompenseras för beräknade löneökningar, volym- och prisförändringar. Och den styrande koalitions nedskärningar, enligt högerns nyspråk så kallade ”effektiviseringar”, i verksamheten dras tillbaka och finns inte med i Vänsterpartiets budget. En solidarisk finansiering genom skatt innebär att den som har bättre ekonomiska förutsättningar får betala mer än den som inte har det. Vi tycker att det är en bättre väg att gå än att höja avgifterna, till exempel för fattigpensionären som behöver hemtjänst.

Kommunens skattesats fastställs till 19:97

Indikatorer	Senaste utfall	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Skattesats, kommun (%)	19,87	19,97	

De ekonomiska klyftorna ska minska

Sverige är det OECD-land där den ekonomiska ojämlikheten ökat mest sedan mitten på 80-talet³. Det här är ett problem för hela samhället eftersom ojämlikheten påverkar så gott som samtliga andra faktorer⁴. Såväl ohälsa som kriminalitet, trygghet, studieresultat och ekonomisk tillväxt⁵ påverkas av hur stora klyftorna inom ett samhälle eller en region är – både för de välbärgade och för de mindre rika. Därför vill vi att den ekonomiska jämlikheten totalt i Huddinge ska öka under perioden och att Huddinge ska ligga bättre till jämfört med socioekonomiskt liknande kommuner.

³ OECD (2015) ”In It Together – Why Less Inequality Benefits All”

⁴ Wilkinson and Pickett (2010) ”The Spirit Level – Why Equality is Better for Everyone”

⁵ Cingano, F. (2014) ”Trends in Income Inequality and its Impact on Economic Growth”

Den ekonomiska jämlikheten totalt i Huddinge ska öka under perioden och Huddinge ska ligga bättre till jämfört med socioekonomiskt liknande kommuner.

Indikatorer	Senaste utfall	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Ginikoefficient, index ⁶	0,426 ⁷		

Skattepengar ska gå till verksamheterna och välfärden

När vi privatiserar välfärden och låter företag med vinstintresse ta över det kommunala uppdraget så förvrids välfärdens sätt att fungera. Vi får sämre verksamheter och suger ut övrig kommunal verksamhet.

För det företag som vill göra vinst finns det några vanliga metoder. Det ena är att välja elever eller vårdtagare som inte kräver lika mycket resurser som genomsnittet. I stället för att ge vård eller skola till den med störst behov, är det då den med möjlighet att ge mest avkastning som blir mest intressant. I ett sådant system tillåts människor bli inkomster och utgifter. Barn med särskilda behov är dyrare att ha i skolan än andra barn. Multisjuka äldre kostar mer än de med färre behov. De eleverna och patienterna lämnas till kommunala verksamheter medan privata alternativ väljer andra.

Ett annat sätt är att spara in på personalen. Generellt har privat äldreomsorg och privata skolor lägre personaltäthet än vad kommunala äldreboenden och skolor har. Samtidigt är lönerna lägre i privat äldreomsorg och i de privata skolorna. Man anställer fler obehöriga och större andel av personalen har osäkra anställningar.

Medan de privata alternativen kan välja bort vårdtagare eller elever har kommunen ett ansvar att alltid ta emot den som behöver vård eller utbildning, Skolbolag kan försätta en filial i konkurs eller patienter kan lista sig hos exempelvis Dr Kry, vilket gör att de kommunala verksamheterna alltid behöver ha en viss överkapacitet.

För att sköta upphandlingar och kontrollera att privata företag fullföljer sina åtaganden krävs resurser för administration på kommunen samt extra pappersarbete i såväl privat som kommunal verksamhet.

Privatiseringen av välfärden gör också att den politiska styrningen och kontrollen inte fungerar som den ska. Med verksamheterna fast i juridiskt bindande avtal med privata, vinstdrivna aktörer saknas flexibilitet och handlingsförmåga för att styra resurser dit de behövs. Vi kan se hur styret i Region Stockholm nu betalar för besök på privata vårdcentraler medan man drar ner på akutsjukvården och slår ihop barnintensivvården med vuxenintensiven på Karolinska. Eller de kommuner där insynen på privata vårdhem brustit nu under coronapandemin.

Flera studier har dessutom visat att privatiseringen av skola och vård i Sverige har lett till ökad

⁶ Ginikoefficienten har ett värde mellan noll (0) och ett (1). 0 innebär att alla individer har exakt lika stora tillgångar (dvs total jämlikhet) medan 1 innebär total ojämlikhet. Bygger på sammanräknad förvärvsinkomst. Källa: SCB.

⁷ 2018

segregation och drastiskt minskade likvärdighet. Därför vill vi ta tillbaka så mycket verksamhet som möjligt i egen regi.

Andelen verksamhet i egen regi ska öka år för år under perioden.

Indikatorer	Senaste utfall	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Egentlig verksamhet i kommunal regi (%)	73,4 ⁸		

Huddinge kommun ska vara en god arbetsgivare

Arbetsgivaren Huddinge kommun ska ha en modern personalpolitik som bygger på rätt till heltid, kompetensutveckling, trygghet i arbetssituationen och förstärkt personalinflytande. Eftersom en stor andel av kommunens verksamheter är upphandlade så vill vi att Huddinge tar sitt ansvar redan i upphandlingsskedet för att säkerställa goda arbetsvillkor för personalen även i de verksamheterna. Idag tvingas många kvinnor in på osäkra tim- och deltidsanställningar inom bland annat omsorgsyrken. Vi vill garantera alla kommunens anställda rätten till heltid. Fast anställning ska vara norm. Vi vill därför att Huddinge inte ska använda sig av anställningsformen allmän visstid i framtiden och att de anställningar som idag finns i denna anställningsform övergår till andra tryggare anställningsformer. Vi vill också att kommunen i möjligaste mån undviker att anlita bemanningsföretag. Korta konsultuppdrag kan behövas emellanåt då det saknas expertkompetens men aldrig som långsiktig bemanning. Grundregeln ska vara att samtliga som arbetar i Huddinges egen verksamhet också är anställda av kommunen.

Heltid som standard, kollektivavtalsliknande villkor och personaltätheten ska öka.

Indikatorer	Senaste utfall	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Andel heltidsanställningar (%)	73 ⁹		
Kollektivavtalsliknande villkor			
Personaltäthet (%)			

Social hållbarhet

Jämlikheten i Huddinge ska öka

Vill man se hur jämlikt ett samhälle är så finns det inget bättre sätt än att se på livslängd och folkhälsa. Vilken klass vi tillhör får allt större betydelse för hur långt liv vi får. Ju högre inkomst och utbildning desto längre liv – och tvärt om. Och klyftan mellan rik och fattig, låg- och högutbildade ökar i Sverige.

Klass är något som känns in på bara kroppen. Hälsoskillnader är en otroligt konkret manifestation av klassamhället, vissa lever sjukare och kortare liv än andra helt enkelt.

⁸ 2019

⁹ 2019

Skillnaderna i förväntad medellivslängd mellan olika socioekonomiska grupper i kommunen ska minska och medellivslängden ska öka för samtliga.

Indikatorer	Senaste utfall	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Medellivslängd kvinnor, år	84,5 ¹⁰		
Medellivslängd män, år	80,8 ¹¹		

Rätten till en bostad

Bostad är en mänsklig rättighet och alla har rätt till en bostad och ett eget hem. Men så ser det inte ut i Huddinge eller Stockholm idag. Högerens bostadspolitik har lett till skenande priser, bostadsbrist och i förlängningen trångboddhet för breda grupper. Huddinge kommun har använt de intäkter som skulle ha gått till renoveringar och nybyggnation till allmän kommunal verksamhet - och nu även till skattesänkningar där merparten kommer att gå till höginkomsttagare. Hyresrätter i attraktiva lägen har gjorts om till bostadsrätter, samtidigt som fastigheter i ytterområden säljs ut till privata fastighetsägare som inte sällan satsar på lyxrenoveringar vilka syftar till att höja hyrorna och byta ut hyresgästerna, så kallade renoveringar.

Som det ser ut idag är det privata byggbolag som kontaktar kommunen med önskemål om att bygga. Vi vill istället att Huddinge kommun sätter agendan för bostadsbyggandet och utvecklingen av stadsmiljön utifrån medborgarnas behov. Eftersom bristen på hyresrätter är så stor ska byggandet av fler hyresrätter säkras. Vi vill också att kommunen ställer krav på byggbolag/markägare att påbörja byggandet direkt efter vunnen upphandling och att byggprocessen och det som byggs är klimatsmart.

Huge Bostäder AB är kommunens allmännyttiga bostadsbolag. Det kom till för att hjälpa kommunens politiker att göra vår grundlagsstadgade plikt och se till att alla invånare har en bra bostad. Nu vill den borgerliga koalitionen se en avkastning från Huge på 7% som ska gå rakt in i kommunkassan. De boende i Huges allmännyttiga bostäder ska alltså enligt högerkoalitionen bekosta en större del av kommunens verksamhet än övriga kommuninvånare. Detta trots att de har lägre inkomster. Vänsterpartiet säger givetvis blankt nej till vinstuttag ur allmännyttan. De vinster som bolaget gör behövs istället till renoveringar och nybyggnation av klimatsmarta hyresrätter med hyror folk har råd med.

Det behövs en strategi från Huddinges sida för att få fram fler billiga hyresbostäder. Detta görs i andra kommuner. Sveriges kommuner och landsting, numer Sveriges kommuner och regioner, genomförde år 2018 en upphandling för att erbjuda kommunerna bra och billiga bostäder. Huge Bostäder AB är nu ett allmännyttigt bostadsföretag anslutet till Allmännyttans bransch- och intresseorganisation, SABO. Medlemskapet i SABO bör utnyttjas för att kunna bygga Kombohus, en modell framtagen av organisationen för att minska byggkostnaderna för

¹⁰ 2019

¹¹ 2019

hyresrätter och kunna ha en låg inflyttningshyra. Det kan också vara bra att se över boendeformer som kollektivhus. Även i Stockholm stad har man tagit fram en billig modell för att bygga hyresrätter på ett effektivt sätt, de så kallade Stockholmshusen. Det finns mycket för Huddinge som kommun att studera och dra lärdom av i dessa exempel.

Andel färdigställda hyresrätter (med rimliga hyror) ska öka

Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%) ska minska.

Indikator	Senaste utfall	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Andel färdigställda hyresrätter (%)			
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	27,4 ¹²		

Rätten till en likvärdig och trygg utbildning

Alla barn har rätt till en bra förskola och skola, och alla elever ska klara skolan, oavsett vart i kommunen man bor eller om det finns någon där hemma som kan hjälpa till med läxorna eller inte. För att lärare och personal ska kunna ge våra unga de kunskaper och det stöd de har rätt till så krävs det att vi politiker ger skolan både de resurser och det förtroende som krävs. Det behöver finnas en balans mellan våra krav på vad skolan ska göra och hur mycket pengar vi lägger på skolan. Därför vill vi att skolan ska få mer resurser som fördelas efter behov, så att kommunens skolor har tillräcklig bemanning, barn som behöver mer stöd inte halkar efter och skolan är likvärdigt oavsett vart i kommunen som man bor.. Det behövs för att ge lärare, förskolepersonal och rektorer ökad möjlighet att fokusera på undervisningen och det pedagogiska ledarskapet. Alla skolor ska bedriva ett systematiskt arbete med nolltolerans mot mobbing, kränkningar, våld, hedersförtryck och trakasserier. Vi vet att resultaten försämras när skolor styrs av andra hänsyn än de rent pedagogiska. Därför vill vi i Vänsterpartiet inte ha skolor som drivs av vinstintresse i vår kommun.

Det är också viktigt att skolan arbetar med genuspedagogik och metodmaterial för att motverka negativa maskulinitetsnormer. Att vara ung och man ökar risken för individen att begå brott mer än både social och etnisk bakgrund. Därför behöver vi tidigt rusta våra unga med de redskap de behöver för att kunna möta livets utmaningar mer konstruktivt.

Förskolan lägger grunden för varje barns utbildning. Forskning visar att förskolan är ovärderlig för barns kunskap- och språkutveckling, liksom för utvecklingen av det sociala samspelet. Därför ska kommunen göra en rejäl satsning på förskolan. Barngruppernas storlek ska inte överskrida Skolverkets riktlinjer och minska där de gör det. Detta behövs så att det finns förutsättningar att möta behoven hos alla barn och för att personalen ska ha en bra arbetsmiljö. Förskolor med låg andel behörig personal och barngrupper vars storlek överstiger Skolverkets riktlinjer bör tas tillbaka i egen regi.

Slutmålet för skolgången i kommunen är alla elever ska kunna ta en gymnasieexamen och ha fått med sig de kompetenser som krävs för att klara fortsatt högre utbildning. Alla elever i kommunen ska få en god skolgång där de kan tillägna sig de kunskaper de behöver.

¹² 2019

Andelen elever som fullföljer gymnasieutbildningen i kommunen ska öka.

Frånvaro i grundskola/grundsärskola samt gymnasieskola/gymnasiesärskola ska minska.

Indikator	Senaste utfall	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Resultat nationella prov, årskurs 3 gymnasiet			
Fullföljd gymnasieutbildning (%)			
Elever med gymnasieutbildning inom 3 år (%) hemkommun	66,2 ¹³		
Elever med gymnasieutbildning inom 4 år (%) hemkommun	68,1 ¹⁴		
Frånvaro i grundskola/grundsärskola			
Frånvaro i gymnasieskola/gymnasiesärskola			

Rätten till en trygg uppväxt och en bra start på livet

Från och med den första januari i år är Barnkonventionen lag i Sverige. Barnkonventionen kräver att vuxenvärlden sätter barnets bästa i främsta rummet vid alla beslut som rör barn, samt arbetar för att varje barn når bästa uppnåeliga hälsa och har tillgång till sjukvård. Vi vet att alltför många barn och unga mår dåligt och far illa. Därför är det viktigt att det är enkelt att få hjälp. Skolpsykologer, kuratorer, BUP, ungdomsmottagningar och socialomsorgen ansvarar för att ingen faller mellan stolarna. När man behöver hjälp från kommunen så ska man få det med en gång och det man får ska vara en hållbar lösning.

Barn som lever i ekonomisk utsatthet och socialt utanförskap löper högre risk än andra att drabbas av ohälsa, sociala problem, läs- och skrivsvårigheter, våld, mobbning, ungdomskriminalitet, arbetslöshet och diskriminering vilket också påverkar deras möjligheter längre fram i livet.

Andelen barn och ungdomar som inte kommit tillbaka ett år efter avslutad insats/utredning ska öka.

Andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll ska minska och Huddinge kommun ska vara bland topp tio procent.

Indikatorer	Senaste utfall	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	84 ¹⁵		
Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	76 ¹⁶		
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	6,2 ¹⁷		

¹³ 2019

¹⁴ 2019

¹⁵ 2019

¹⁶ 2019

¹⁷ 2018

Alla barn i Huddinge ska få trygg uppväxt och en bra start på livet

De som lever i Huddinge ska känna sig trygga i mötet med världen omkring sig

En förutsättning för att kunna må bra och utvecklas är att man känner sig trygg. Idag upplever många Huddinge som en otrygg kommun. Nästan hälften av Huddinges kvinnor låter bli att gå ut ensam. Trygghet består av många delar. Både att ha en utemiljö där man känner sig trygg, att ha en inre trygghet och att ha en gemenskap och ett samhälle omkring sig som är tryggt.

Vänsterpartiet menar att kommunen behöver arbeta med alla dessa delar.

Trygghet är också att få vara en del av en större berättelse. Genom att läsa finner vi oss själva. Våra bibliotek är de nav genom vilka vi får kontakt med all världens idéer. Där får vi möjlighet att se världen genom andras ögon och hitta likheter och olikheter med oss själva. Alltid guidande av hjälpsamma bibliotekarier som vet vägarna till all den kunskap vi frågar efter.

Kultur är en förändrande kraft som bidrar till människors medvetande om sig själva och samhället. Genom kultukolan får barn och unga möjlighet att skapa och uttrycka sig. Där får de finna sin egen röst. Så fostrar vi trygga barn som är redo att ta plats i det demokratiska samtalet

Andelen barn som kan gå i musik och kulturskola ska öka.

Andelen invånare som känner sig trygga i att gå ut ensam ska öka.

Andelen barn som lånar böcker i de kommunala biblioteken ska öka.

Indikatorer	Senaste utfall	Etappmål	Målvärde 2030
Elever i musik- eller kulturskola, 6–19 år, andel (%)	6 ¹⁸		
Andelen invånare 16–84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	28 ¹⁹		
Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0–17 år	6,5 ²⁰		

¹⁸ 2018

¹⁹ 2018

²⁰ 2019

Ekologisk hållbarhet

En kommun på väg mot klimatneutralitet

Vi lever i en liten oas av liv i ett stort och kallt universum. Men fyra av nio planetära gränser har överskridits och livsförutsättningarna för oss alla förändras snabbt. Vänsterpartiet anser att klimatfrågorna måste överordnas alla andra politiska beslut. IPCC:s rapport från i fjol visar att läget är akut om vi ska lyckas hålla den globala uppvärmningen under 1,5 grader. Rapporten kräver politisk handling på alla nivåer vilket inte sker i dagsläget. Vi behöver ställa om för att överleva. Men vi behöver också ställa om för att få ett samhälle som är både rättvist och hållbart. När vi möter utmaningarna tillsammans blir framtiden ljusare för oss alla. Vi i Huddinge ska göra vår del för att ställa om till ett samhälle där vi håller oss inom de planetära gränser som är nödvändiga för mänskligheten. Här ingår både de utsläpp som kommer sig av trafik, byggande och annat i kommunen och de utsläpp som vår konsumtion av mat och varor orsakar. Vänsterpartiet ser det som en självklarhet att Huddinge kommun ska arbeta strategiskt och målinriktat för att minska utsläppen av växthusgaser och bli klimatneutral snarast möjligt.

Huddinge ska leva upp till ingångna uppgörelser i RUFS, Parisavtalet och Agenda 2030

Territoriella växthusgasutsläpp, ton/invånare samt kommunens konsumtionsbaserade utsläpp ska minska i paritet med RUFS, Parisavtalet och Agenda 2030.

Inflödet av material och produkter till kretsloppet ska minska successivt under perioden. (Total mängd hushållsavfall inkl. producentansvar, ton/invånare ska också minska)

Indikatorer	Senaste utfall	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Territoriella växthusgasutsläpp, ton/inv.			
Kretslopp			
Total mängd hushållsavfall (inkl. producentansvar), ton/inv.			

Medborgarna i Huddinge ska leva i en bra miljö

Runt 8000 svenskar dör årligen enbart på grund av dålig luftkvalitet. Det här visade en studie gjord av forskare vid bland annat *Universitätsmedizin Mainz* i Tyskland i en ny rapport, framtagen i samarbete med europeiska hjärtläkarsällskapet (*European Society of Cardiology*). Siffrorna stämmer väl med den studie som gjordes vid Umeå universitet för två år sen och som visade på 7600 dödsfall årligen på grund av luftföroreningar från framförallt trafik. Luftföroreningar orsakar bland annat hjärt- och kärlsjukdomar samt luftvägssjukdomar. För små partiklar har inga säkra nivåer hittats och därför bör man sträva efter så låga utsläpp som möjligt. Enligt studien från Umeå universitet innebär varje dödsfall en förlust av drygt elva levnadsår och de sammanlagda hälsoeffekterna beräknas kosta samhället 56 miljarder kronor varje år. De mänskliga kostnaderna är givetvis ännu högre.

Stockholmsregionen behöver investera i större hållbar transportkapacitet både för godstrafik och persontrafik. Men nya motorvägssatsningar i tiomiljardersklassen genom vår kommun hör inte dit. Vi vet att motorvägar ökar trafiken och utsläppen - vilket är oförenligt med både folkhälsan och den nödvändiga klimatomställningen. Även Naturvårdverket har kritiserat planerna på tvärförbindelse Södertörn eftersom den kommer att ge bilåkande konkurrensfördelar gentemot andra, miljövänliga trafikslag. I stället för på motorvägar vill Vänsterpartiet att investeringar ska göras i tåg och kollektivtrafik. För persontrafikens del vill vi tidigarelägga Spårväg Syd mellan Skärholmen och Huddinge, med eventuell förlängning till Haninge.

Antalet kommuninvånare som utsätts för trafikbuller och dålig luftkvalitet ska minska.

Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel (%) ska öka.

Indikatorer	Senaste utfall	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Trafikbuller			
Luftkvalitet			
Befolkning som bor i stationsnära läge (<1200 meter från spårstation) (%)	71		

En giftfri kommun

Idag arbetar Huddinge med de miljögifter som hamnar i kommunens sjöar och vattendrag för att uppnå EU-kravet om god ekologisk status. Det är ett viktigt och prioriterat arbete som ofta börjar med att försöka spåra och stoppa de utsläpp som görs i kommunen.

Vänsterpartiet vill göra Huddinge till en giftfri kommun och redan idag är miljögifter något många kommunala verksamheter tar hänsyn till i sitt arbete. Vi vill börja med att miljöcertifiera samtliga skolor och förskolor i kommunen.

Huddinges barn och unga ska erbjudas en giftfri barndom. Eftersom barn växer och utvecklas är de särskilt känsliga. Undersökningar har visat att förskolan har högre halter av farliga ämnen än andra inomhusmiljöer.

Huddinges barn och unga ska erbjudas en giftfri barndom.

Andel miljöcertifierade skolor/förskolor ska öka och vara 100% år 2023.

Indikatorer	Senaste utfall	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Andel miljöcertifierade skolor (%)			
Andel miljöcertifierade förskolor (%)			

⁹ 2018

¹⁰ 2019

Nämnder

För varje nämnd redovisas i detta avsnitt nämndens budget och ekonomiska förutsättningar i övrigt, samt viss verksamhetsstatistik. Nämnderna ska utifrån sina ramar ta ett självständigt ansvar för ekonomin. Nämnderna ska, för samtliga sina verksamheter, ta fram jämförelser och analyser som ska leda till konkreta och positiva förändringar.

Staten ger kommuner generella och riktade statsbidrag. Riktade statsbidrag är specialdestinerade för ett visst ändamål. I statens budget finns ett stort antal riktade statsbidrag för kommunerna att söka. Nämnderna ska aktivt arbeta med att söka riktade statsbidrag för att utveckla sina verksamheter.

Förskolenämnden

Nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter såsom huvudman för förskolan. Nämndens uppgifter innefattar att svara för pedagogisk omsorg enligt 25 kap. skollagen (2010:800), samt ansvara för anordnandet av öppen förskola som komplement till förskola och pedagogisk omsorg. Nämndens uppdrag innefattar alla uppgifter som, enligt skollagen eller annan författning inom utbildningsområdet, ankommer på kommunen som huvudman för de verksamheter som anges i skollagen.

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: Lägre volym för färre barn i förskolan 2021, ökade volymer för fler barn i förskolan 2022-2023.
- Lokaler: Som ovan under volym. Tillskott i delårsrapport 1/2020 (1,5 mnkr). Ytterligare utrymme för tillkommande lokalhyror är avsatt i medelsreserv.
- Uppräkning: 2 procent 2021 (17,6 mnkr) (för all personal).
- Övrigt:
 - Höjt personalomkostnadspålägg (2,2 mnkr) o
 - Upphandling lägre kostnader för telefoni (-0,5 mnkr)

- Inled ett arbete för att minska barngrupperna i förskolan (1 mnkr)
- Kompetensutveckling (2 mnkr)

Investeringar

Förskolenämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av nya/förändrade lokaler och löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till 12,1 mnkr.

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden ska fullgöra de uppgifter enligt skollagen och annan författning inom utbildningsområdet, som ankommer på kommunen som huvudman för skolväsendet i Huddinge kommun. Detta gäller med undantag för de uppgifter som ska handhas av förskolenämnden samt gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden enligt deras respektive reglementen.

Grundskolenämnden fullgör kommunens uppgifter när det gäller bidrag till verksamhetsanknutna frivilligorganisationer. Grundskolenämnden är anställningsmyndighet både för den egna nämndens personal liksom för den personal som arbetar inom förskolenämndens ansvarsområde.

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: Ökade volymer för fler elever i grundskola och särskola 2021–2023. Lägre volymer för skolbarnomsorg åk F-3 2021-2023, ökning för skolbarnomsorg åk 4-6 2022-2023.
- Lokaler: Ökade volymer för fler elever i grundskolan och fritidshem 2021–2023. Tillskott i delårsrapport 1/2020 (0,7 mnkr). Ytterligare utrymme för tillkommande lokalhyror är avsatt i medelsreserv
- Uppräkning: 2 % procent 2021 (36, 1 mnkr) (för all personal)
- Övrigt:
 - Höjt personalomkostnadspålägg (4,3 mnkr)
 - Upphandling lägre kostnader för telefoni (-1,2 mnkr)
 - Öka stödet för barn med behov av särskilt stöd (3 mnkr)
 - Stärk kvalitén skolbarnomsorgen (3 mnkr)
 - Inled ett arbete för att minska klasstorlekarna i grundskolan (1 mnkr)
 - Kompetensutveckling (3 mnkr)
 - Inled ett arbete för att minska dokumentationsbördan för pedagoger (1mnkr)

Investeringar

Grundskolenämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av nya/förändrade lokaler och löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till 41 mnkr.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i Huddinge ansvarar som hemkommun och huvudman för samtliga uppgifter enligt skolförfattningarna för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning inklusive undervisning i svenska för invandrare och särskild utbildning för vuxna. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i Huddinge är huvudman för all myndighetsutövning inom ekonomiskt bistånd inklusive dödsboudredning, tillhandahållandet av kommunala arbetsmarknadsåtgärder, mottagandet av vissa nyanlända enligt anvisning från Migrationsverket samt handläggning av bostadsförturer av sociala och medicinska skäl.

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: o Ökade volymer för fler elever i ungdomsgymnasiet 2021–2023.
 - o Lägre volymer enligt befolkningsförändringar för vuxenutbildning, ekonomiskt bistånd, flyktingmottagande 2021, ökade volymer 2022-2023.
- Lokaler: Ökade volymer för fler elever i ungdomsgymnasiet 2021–2023. Ytterligare utrymme för tillkommande lokalhyror är avsatt i medelsreserv.
- Uppräkning: 2% för (15,2 mnkr).
- Övrigt:
 - o Justering av obalans i budget för ekonomiskt bistånd (30 mnkr)
 - o Omställningsarbete avseende boende för nyanlända (8 mnkr 2021, 6 mnkr 2022, 2 mnkr 2023)
 - o Flytt av tjänst till kommunstyrelsen delårsrapport 1/2020 (-0,6 mnkr)
 - o Höjt personalomkostnadspålägg (1,1 mnkr) o Upphandling lägre kostnader för telefoni (-1,4 mnkr)
 - o Arbetsmarknadsinsatser för unga- sommarjobb (2 mnkr)

Investeringar

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till 7,7 mnkr.

Socialnämnden

Socialnämnden erbjuder olika former av råd, stöd, behandling och omsorg så att alla invånare ska kunna leva ett så självständigt och bra liv som möjligt. En grund för socialtjänstens arbete är principen om människors lika värde och allas rätt till trygghet, vård och omsorg.

Socialnämnden i Huddinge har ansvar för kommunens individ- och familjeomsorg. Socialnämnden ansvarar för hela processen från utredningar av behov till beslut, utförande, uppföljning och utveckling av insatser. Insatserna utförs såväl i egen som i extern regi. I detta uppdrag ingår även mottagandet av ensamkommande barn.

Socialnämnden styrs främst av lagarna på det sociala området: socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Socialnämnden ansvarar för samtliga uppgifter enligt socialtjänstlagen avseende vuxna personer under 65 år som tillhör socialpsykiatrins målgrupp. För brukare inom socialpsykiatrins särskilda boenden och biståndsbedömd sysselsättning som har behov av hälso- och sjukvårdsinsatser, utförs dessa av vård- och omsorgsnämndens hälso- och sjukvårdsorganisation.

Socialnämnden är anställningsmyndighet både för den egna nämndens personal liksom för den personal som arbetar inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde.

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: Lägre volymer enligt befolkningsförändringar 2021, ökade volymer 2022–2023.
- Uppräkning: 2% för (8,6 mnkr).
- Övrigt:
 - Justering av obalans i budget för ekonomiskt bistånd (-10 mnkr)
 - Höjt personalomkostnadspålägg (0,6 mnkr) o Upphandling lägre kostnader för telefoni (-1,0 mnkr)
 - Samordning av det preventiva arbetet flyttas från kommunstyrelsen (3,0 mnkr) o Överflyttning av ansvaret för socialpsykiatrins myndighetsutövning från vård- och omsorgsnämnden (33,8 mnkr)
 - Fler fältsekreterare (2 mnkr)
 - Inled ett pilotprojekt med 6-timmardag inom IFO (2 mnkr)

Investeringar

Socialnämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till 1,5 mnkr.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden riktar sig till personer med fysiska, psykiska och intellektuella funktionsnedsättningar, med undantag för vuxna personer under 65 år som tillhör socialpsykiatrins målgrupp. Nämnden erbjuder olika former av stöd, service, vård och omsorg för att nämndens målgrupper ska kunna leva ett så självständigt och bra liv som möjligt. Nämnden ansvarar för hela processen från utredningar av behov till beslut, utförande, uppföljning och utveckling av insatser. Besluten om insatser fattas av biståndskansliet och insatserna utförs såväl i egen regi som i extern regi.

Nämndens hälso- och sjukvårdsorganisation utför även hälso- och sjukvårdsinsatser för socialnämndens brukare inom socialpsykiatrins särskilda boenden och biståndsbedömd sysselsättning som har behov av detta.

Vård- och omsorgsnämnden styrs främst av socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Vård- och omsorgsnämnden har också ansvar för utredningar av färdtjänst och beslut om riksfärdtjänst.

Budgetramen är beräknad med:

- Volym:
 - Ökade volymer för äldreomsorg 2021-2023, volymberäkningen är nedjusterad då större volymöverskott redovisats för verksamheten under en följd av år
 - Lägre volymer för funktionshinderområdet enligt befolkningsförändringar 2021, ökade volymer 2022–2023.
- Uppräkning: 2% för (25,2 mnkr).
- Övrigt:
 - Höjt personalomkostnadspålägg (2,4 mnkr) o Upphandling lägre kostnader för telefoni (-2,0 mnkr)
 - Överflyttning av ansvaret för socialpsykiatrins myndighetsutövning till socialnämnden (-33,8 mnkr)
 - Fler heltider och bättre arbetsmiljö (8 mnkr)
 - Färre äldre i digitalt utanförskap (1 mnkr)

I budgetproposition 2021 är det aviserat en permanent höjning på 4 mdkr till kommunerna avseende riktade statsbidrag för att förstärka äldreomsorgen. Huddinges andel av bedöms uppgå till cirka 28 mnkr, vilket skulle motsvara en utökning av nämndens ram med 2,3 procent. Omsorgslyftet inom äldreomsorgen föreslås höjas till 1,7 mdkr år 2021, varav cirka 23 mnkr för Huddinge. Riktade statsbidrag ska sökas av nämnd och är inte inräknade i nämndens ram.

Investeringar

Vård- och omsorgsnämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av nya/förändrade lokaler och löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till 8,2 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för verksamheterna bibliotek och konst, idrott och anläggning, ungdom samt kulturfrågor. Nämnden ansvarar för driften av anläggningar och lokaler inom verksamheterna, det vill säga idrotts-, fritids-, ungdoms- och kulturverksamhet. I nämndens ansvarsområde ingår även att främja insatser för god hälsa för kommunens medborgare, att utveckla samverkan med det lokala föreningslivet, att samverka med och ge bidrag till verksamhetsanknutna föreningar och studieförbund och att besluta om stipendier och priser.

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: Lägre volymer enligt befolkningsförändringar 2021, ökade volymer 2022–2023.
- Lokal: Halvårseffekt konstgräs Skogås (0,5 mnkr), utrymme för tillkommande lokalhyror är avsatt i medelsreserv.
- Uppräkning: 2% för (4,9 mnkr)
- Övrigt:
 - Höjt personalomkostnadspålägg (0,3 mnkr)
 - Upphandling lägre kostnader för telefoni (-0,4 mnkr)
 - Avgiftsfria aktiviteter för barn och unga (3 mnkr)
 - Stärk de kommunala biblioteken-utöka öppettiderna (2 mnkr)
 - Stöd till föreningslivet och studieförbundet (2 mnkr)

Investeringar

Kultur- och fritidsnämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av nya/förändrade lokaler och löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till 13,5 mnkr.

Bygglövs- och tillsynsnämnden

Bygglövs- och tillsynsnämnden fullgör kommunens uppgifter som ankommer på byggnadsnämnd och för uppgifter inom plan- och byggväsendet. Kommunstyrelsen har dock ansvaret för såväl översiktsplanering som för detaljplanering. Bygglövs- och tillsynsnämnd handhar även frågor som angår den kommunala lantmäterimyndigheten samt kommunens, från myndighetsutövning, fristående mättnings-, och kartläggningsverksamhet. Nämnden ansvarar även för adress- och namnsättning samt spridning av geografisk information.

Bygglövsverksamheten svarar för myndighetsutövning enligt plan- och bygglagen. Bostadsanpassningsverksamhetens uppgift är att utföra myndighetsutövning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Bygglövs- och tillsynsnämnden är den kommunala nämnd som ska fullgöra kommunens uppgifter enligt miljöbalken med tillhörande lagstiftning, som tillsynsmyndighet och prövningsmyndighet, med undantag för det som anges i reglementet för annan nämnd. Nämnden

fullgör också kommunens uppgifter enligt livsmedels- och foderlagstiftningen, strålskyddslagstiftningen, lagen om sprängämnesprekursorer.

Bygglovs- och tillsynsnämnd har också ansvar för tillstånds- och tillsynsuppgifter enligt spel- och alkohollagen, tillsyn över folköls- och tobaksförsäljning, kontroll av försäljning av receptfria läkemedel utanför apotek samt yttrande till tillståndsmyndigheten avseende anordnande av automatspel. Lantmäteriafdelningen ansvarar för insamling och förvaltning av geografiska data. Verksamheten tar fram nya namn och adresser samt ajourhåller register av byggnader, fastigheter, vägar med mera.

Bygglovs- och tillsynsnämnden är anställande myndighet för den personal som arbetar inom nämndens verksamhetsområde samt för den administrativa personal som även arbetar inom klimat- och stadsmiljönämndens verksamhetsområde.

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: Lägre volymer enligt befolkningsförändringar 2021, ökade volymer 2022–2023.
- Uppräkning: 2% för (1,6 mnkr).
- Övrigt:
 - Nedjustering av nämndens ram (-3,0 mnkr) o Höjda timtaxor för tillsyn och prövning enligt miljöbalken (-1,8 mnkr) o Flytt av tjänst till kommunstyrelsen i delårsrapport 1/2020 (-0,6 mnkr)
 - Höjt personalomkostnadspålägg (0,2 mnkr) o Upphandling lägre kostnader för telefoni (-0,15 mnkr)
 - Omfördelning förvaltningsgemensamma stabskostnader till klimat- och stadsmiljönämnden (-6,2 mnkr)

Investeringar

Bygglovs- och tillsynsnämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning. Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till 2 mnkr.

Klimat- och stadsmiljönämnden

Klimat- och stadsmiljönämnden leder, samordnar och följer upp arbetet med utformning och framtagande av övergripande och strategiska mål och riktlinjer avseende minskad klimatpåverkan, miljö-, klimat- och energifrågor, natur- och vattenvårdsfrågor i Huddinge kommun samt avfallshantering och kommunens ansvar som huvudman för kommunala renhållningsfrågor.

Nämnden ansvarar för och följer upp kommunens interna miljöledning. Nämnden ska även följa upp de kommunala bolagens åtgärder inom nämndens verksamhetsområden och samverkan med dessa bolag.

Nämnden ansvarar för förvaltning kommunala anläggningar såsom av gator, torg, parkeringar, parker, gång- och cykelvägar och övrig allmän platsmark.

Nämnden ansvarar även för myndighetsutövning genom trafikhandläggning, parkeringsövervakning och flyttning av fordon samt handläggning av ansökningar för schakttillstånd och trafikplaneringsplaner samt gatuinspektion.

Klimat- och stadsmiljönämnden ansvarar för skötsel, av naturreservaten i kommunen samt upplåtelse av kommunal mark med arrende eller annan nyttjanderätt inom de områden som förvaltas av nämnden. Nämnden har även i uppdrag att förvalta kommunens naturreservat och biotopskyddsområden samt övrig kommunägd naturmark och övriga områden som ingår i förvaltningsuppdraget. Uppdrag inom natur- och vattenvård enligt miljöprogrammet och övriga styrdokument ligger också inom nämndens ansvar. Vidare ansvarar nämnden för upplåtelse av arrendegårdar, mark, hyresobjekt samt jakt och fiskerättigheter inom kommunens markinnehav samt bedriver skydds jakt och viltvård.

Nämnden ger även rådgivning i energi- och klimatfrågor.

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: Lägre volymer enligt befolkningsförändringar 2021, ökade volymer 2022–2023.
- Uppräkning: 2% uppräkning för 2021 (2,6 mnkr).
- Övrigt:
 - Tillskott med 7 mnkr för drift och bättre underhåll av anläggningar (7,0 mnkr)
 - Förstärkning av det miljöstrategiska arbetet (1,0 mnkr) o Höjda felparkerings-/kontrollavgifter (-1,5 mnkr)
 - Höjda avgifter för trafikplaneringsplan och schaktarbeten (-1,5 mnkr)
 - Höjt personalomkostnadspålägg (0,1 mnkr) o Upphandling lägre kostnader för telefoni (-0,15 mnkr)
 - Omfördelning förvaltningsgemensamma stabskostnader från bygglovs- och tillsynsnämnden (6,2 mnkr)
 - Trygghetskapande satsning på feministisk stadsplanering för att skapa tryggare offentliga utemiljöer, belysning, nedskärning av höga buskage etc. (2 mnkr).
 - Stärk tillgängligheten för funktionshindrade
 - Klimatomställning (1 mnkr)

Investeringar

Klimat- och stadsmiljönämndens investeringsbudget består av investeringar till följd av löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning, beläggningsarbete, löpande investeringar i gator, gatubelysning, broar, med mera. Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till 110 mnkr.

Kommunstyrelsen

Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund. Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen. Styrelsen ska följa de frågor som kan

inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige. Kommunstyrelsens uppdrag regleras i kommunallagen och i reglementet för kommunstyrelsen (HKF 9200). Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd.

Budgetramen är beräknad med:

- Volym: Lägre volym 2021 på grund av ny befolkningsprognos. Ökade volymer 2022–2023 enligt befolkningsförändringar.
- Uppräkning: 2% för 2021 (10,3 mnkr).
- Övrigt:
 - Tillfälligt tillskott för att utveckla upphandlingsprocessen permanentas (3 mnkr) o Digitaliseringspott (-2,0 mnkr) flyttas till medelsreserv och utökas till 6 mnkr 2021 o Kostnader för utbyggd IT-infrastruktur (1,7 mnkr)
 - Kostnader för detaljplanearbete (3,0 mnkr), anpassning till ny lagstiftning o Medel för EU-finansiering, ettårigt tillskott (0,7 mnkr) o Kompetensutveckling digitalisering, ettårigt tillskott (0,5 mnkr)
 - Friluftslivets år, ettårigt tillskott (0,2 mnkr) o Effektivare administration (-2,0 mnkr)
 - Tillskott i delårsrapport 1/2020 för kapitalkostnader (12,8 mnkr), flytt av tjänster (0,6 mnkr + 0,6 mnkr).
 - Samordning av det preventiva arbetet flyttas till socialnämnden (-3,0 mnkr).
 - Höjt personalomkostnadspålägg (0,8 mnkr) o Upphandling lägre kostnader för telefoni (-1,4 mnkr)
 - En satsning för att öka valdeltagandet i områden där det är lågt (Flemingsberg, Vårby, Skogås) avsätts som ett tillskott (2 mnkr).
 - En satsning för öka medborgardialogen i kommunen (1 mnkr) avsätts som ett tillskott.
 - Påbörja ett arbete för att minska de höga sjuktalen och skillnaderna mellan kvinnor och mäns sjuktal (1 mnkr).

Investeringar

Kommunstyrelsens investeringsbudget består av investeringar till följd av löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning (0,8 mnkr), IT-investeringar (36,4 mnkr), och samhällsbyggnadsinvesteringar (398 mnkr). Samhällsbyggnadsinvesteringar består av exploateringsverksamhet med därtill hörande infrastrukturinvesteringar i bland annat gator och vägar och kommunstyrelsens investeringar i gator, parker, gång- och cykelvägar, trafiksäkerhetsåtgärder med mera. Investeringsbudgeten för 2021 uppgår totalt till 335,1 mnkr.

Tabell med netto avseende uppräknig, dvs så mycket mer i uppräknig i Vänsterpartiets förslag (+120 mnkr - 8,5 - 17,5) samt tillskott utöver koalitionen förslag.

Tillskott	mnkr
Sänka politikerarvoden till 2010 års nivå	-7,0
UPPRÄKNINGAR MED 2 % i samtliga nämnder (mnkr utöver koalitionen förslag)	94,0
Öka medborgardialogen	1,0
Öka valdeltagandet i Flemingsberg, Vårby och Skogås	2,0
Inled ett arbete för att minska dokumentationsbördan för pedagoger	1,0
Arbetsmarknadsinsatser för unga (sommarjobb)	2,0
Inled ett arbete för att minska sjukskrivningarna	1,0
Stöd föreningslivet studiefrämjandet	2,0
Inled ett arbete för att minska klasstorlekarna i grundskolan	1,0
Inled ett arbete för att minska barngrupperna i förskolan	1,0
Stärk kvalitén i skolbarnomsorgen	3,0
Öka stödet för barn med behov av särskilt stöd	3,0
Kompetensutveckling	3,0
Avgiftsfria aktiviteter för barn och unga	3,0
Feministisk stadsplanering	2,0
Fler heltider bättre arbetsmiljö	8,0
Inled ett pilotprojekt med 6-timmars arbete i IFO	1,0
Stärk tillgängligheten för funktionshindrade	2,0
Fler fältsekreterare	2,0
Klimatomställning	1,0
Stärk biblioteken utöka öppettiderna	1,0
Digitalt utanförskap	1,0
Kompetensutveckling	2,0
Socialinvesteringsfond	5,0

Driftbudget kommunen (netto)

Skattesats 19:97

Kommunstyrelsen	-510,6	-536,5	-538,9	-542,9
Förskolenämnden	-864,3	-875,9	-881,4	-896,4
Grundskolenämnden	-1 785,3	-1 849,2	-1 859,8	-1 869,6
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-738,5	-804,6	-819,1	-829,6
Socialnämnden	-394,7	-434,2	-440,5	-447,3
Vård- och omsorgsnämnden	-1 272,7	-1 279,5	-1 296,3	-1 319,0
Kultur- och fritidsnämnden	-245,5	-256,7	-258,2	-259,9
Bygglövs- och tillsynsnämnden	-58,5	-47,8	-48,5	-49,2
Klimat- och stadsmiljönämnden	-130,6	-145,6	-147,1	-148,7
Revision	-3,6	-3,5	-3,6	-3,7
Överförmyndarnämnden	-7,6	-7,6	-7,7	-7,8
Summa nämnder	-6 012,1	-6 241,0	-6 301,1	-6 374,3
Reserverade medel	-58,4	-163,0	-255,7	-353,1
-varav för tillkommande lokaler	-32,5	-110,5	-160,0	-206,2
-varav för konjunktur/volymer	-2,0	-33,0	-79,2	-130,4
-varav för digitaliseringspott	0,0	-5,0	-2,0	-2,0
-varav för digitalisering elevhälsa	0,0	-0,5	-0,5	-0,5
-varav för social investeringsfond/trygghetsförebyggande	0,0	-5,0	-5,0	-5,0
-varav för översyn drift/investering	0,0	-7,0	-7,0	-7,0
-varav för nyetablering förskola/skola	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
-varav för extraordinära kostnader flyktingmottagande	-21,9	0,0	0,0	0,0
Finansförvaltning	64,6	72,8	76,8	80,8
-varav kapitaltjänstintäkter (internt)	193,4	211,5	216,0	220,5
-varav po-pålägg, arbetsgivaravgift, pensionsavsättning (netto)	8,8	0,0	0,0	0,0
-varav utbetalning pensioner intjänade < 1998	-88,3	-89,3	-89,9	-90,4
-varav upplösning av medfinansiering i statlig infrastruktur	-49,4	-49,4	-49,4	-49,4
Exploateringsverksamhet	120,0	40,0	150,0	140,0
Avskrivningar	-177,2	-192,2	-207,2	-222,2
Summa verksamhetens nettokostnader	-6 063,1	-6 483,4	-6 537,2	-6 728,9
Allmän kommunalskatt	5 353,2	5 502,8	5 654,6	5 876,1
Prognos slutavräkning	-15,8	-40,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	5 337,5	5 462,8	5 654,6	5 876,1
Inkomstutjämningsbidrag	611,8	532,4	570,7	635,3
Kostnadsutjämningsbidrag	197,2	200,2	193,5	187,9
Regleringsbidrag/-avgift	117,0	337,2	287,7	202,6
Avgift till LSS-utjämnings	-156,0	-161,8	-163,7	-166,1
Kommunal fastighetsavgift	184,9	190,4	197,0	203,5
Statsbidrag enligt flyktingvariabler	23,3	0,0	0,0	0,0
Summa utjämning och generella statsbidrag	978,1	1 098,4	1 085,1	1 063,3
Summa skatt, utjämning, generella statsbidrag	6 315,6	6 561,1	6 739,7	6 939,4
Summa verksamhetens resultat	252,5	77,7	202,5	210,5
Finansiella intäkter	158,6	144,8	145,2	142,0
Finansiella kostnader	-165,4	-119,8	-129,7	-137,2
Summa finansnetto	-6,8	25,0	15,5	4,8
Årets resultat	245,6	102,7	218,0	215,3
Årets resultat ekonomiskt mål	125,6	62,7	68,0	75,3

Balansbudget

Tillgångar (mnkr)	2021	2022	2023
Anläggningstillgångar	14 779,5	15 439,0	16 266,2
Omsättningstillgångar	425,7	435,7	445,7
Summa tillgångar	15 205,2	15 874,7	16 711,9
Eget kapital, avsättningar och skulder (mnkr)			
Ingående eget kapital	5 391,5	5 457,2	5 528,7
Årets resultat	65,7	71,5	84,7
Summa eget kapital	5 457,2	5 528,7	5 613,4
Avsättningar för pensioner	937,1	1 021,3	1 083,6
Avsättningar bidrag för statlig infrastruktur	1 328,4	1 351,3	1 375,6
Summa avsättningar	2 265,5	2 372,6	2 459,2
Långfristiga skulder	4 560,0	5 069,8	5 215,8
Kortfristiga skulder	2 922,5	2 903,6	3 423,5
Summa skulder	7 482,5	7 973,4	8 639,3
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	15 205,2	15 874,7	16 711,9

Finansieringsbudget

Den löpande verksamheten (mnkr)	2021	2022	2023
Årets resultat	65,7	71,5	84,7
Avskrivningar	192,2	207,2	222,2
Pensionsavsättningar	48,4	84,2	62,3
Bidrag statlig infrastruktur	69,0	72,3	73,7
Övriga poster	-43,0	-78,4	-58,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten	332,3	356,8	384,5
Investeringsverksamheten (mnkr)			
Investeringar i anläggningstillgångar	-531,1	-506,1	-388,8
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-531,1	-506,1	-388,8
Finansieringsverksamheten (mnkr)			
Förändringar långfristiga fordringar	-396,5	-410,0	-710,0
Extern upplåning	595,3	559,3	714,3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	198,8	149,3	4,3
Årets kassaflöde	0,0	0,0	0,0

Huddinge Samhällsfastigheter AB

Huddinge Samhällsfastigheter AB ska inom Huddinge kommun äga, utveckla och förvalta sitt innehav av fastigheter för kommunala verksamheter på ett effektivt och serviceinriktat sätt för att tillgodose kommunens behov av ändamålsenliga lokaler. Bolaget är en viktig aktör som ska bygga när kommunen är i behov av skolor, förskolor och andra verksamhetslokaler.

Bolaget tillämpar självkostnadshyror mot kommunen vilket innebär att hyresavtalet och ramavtalet med kommunen är den största posten som påverkar bolagets resultaträkning. Andra faktorer är långsiktig räntenivå samt en kostnadseffektiv fastighetsförvaltning. Inför 2021 har ett nytt på ägardirektiv tagits fram.

Då fokus nu ligger på stora investeringar behöver bolaget öka andelen lånade medel kraftigt.

Investeringar

Investeringsbudgeten 2021 uppgår till 640 mnkr. De större projekten som ingår i denna är Glömstaskolan, Bildhuggaren samt ombyggnad av Tomtbergaskolan. Under 2021 avses starta bland annat Stensängsskolan och Utsäljeskolan samt förskolor i Skogås, Trångsund och Balingsnäs.

Ägardirektiv

Vänsterpartiet har förslag på ändringar i ägardirektivet för Huddinge Samhällsfastigheter.
(Se bilaga 2)

Huge Bostäder AB

Huge Bostäders affärsidé är: ”Med människa och miljö i fokus äger, utvecklar och förvaltar vi bostäder och lokaler som ökar livskraften i Huddinge”. Huge Bostäder äger cirka 8 000 hyresrätter samt kommersiella lokaler och stadsdelscentrum i Huddinge kommun. Bolaget är Huddinge kommuns allmännyttiga bostadsbolag och den största posten som påverkar bolagets intäkter är hyresförhandlingen. Andra faktorer som påverkar bolaget är långsiktig räntenivå, hur framgångsrika bolaget är i sin nyproduktion och hantering av renoveringsbehov samt en kostnadseffektiv fastighetsförvaltning.

Löpande drift och underhåll täcks av intäkterna på årsbasis. Då fokus nu ligger på stora investeringar behöver bolaget öka andelen lånade medel kraftigt. Inför 2021 har ett nytt på ägardirektiv tagits fram.

Investeringar

Investeringsbudgeten 2021 uppgår till 388 mnkr. De större projekten som ingår i denna är 209 lägenheter butikslokaler och en förskola i Flemingsberg, samt 125 lägenheter i Trångsund. Huge bostäder planerar för såväl nyproduktion, renoveringar och stambyten av hyresbostäder vilket gör att investeringsbudgeten kommer att öka kraftigt kommande år.

Ägardirektiv

I Vänsterpartiets förslag till ägardirektiv (Bilaga 1) Slopas kravet på utdelning.

Vänsterpartiet föreslår även att kommunen ger Huge Bostäder AB i direktiv att ändra sin policy för uthyrning av bostäder så att man inte längre kräver att bruttoinkomsten ska vara tre gånger årshyran utan utgår från det s.k. normalbeloppet samt att man gör enskilda bedömningar när inkomsten består av försörjningsstöd.

Huddinge kommun har antagit ett bostadsförsörjningsprogram. Huce har en central roll i detta för att tillförsäkra alla rätten till en bostad. Det är därför bra att det i förslaget till ändrade ägardirektiv anges att Huce ska upplåta och anpassa bostäder för särskilda förturer, skyddat boende och försökslägenheter samt ta ett särskilt ansvar för att möta efterfrågan på boende anpassade för äldre, funktionsnedsatta och studenter.

Det råder stor bostadsbrist i kommunen. De hyresbostäder som byggs har så höga hyror att många inte har ekonomiska möjligheter att betala dem. De inkomstkrav Huce Bostäder ställer som krav för att få hyra en bostad innebär också att många som har stort behov av en bostad stängs ute. Kommunen har ett ansvar för allas rätt till en bostad. Vi anser därför att kommunen i sina ägardirektiv ska ge Huce i uppdrag att inte enbart förvalta, äga, förvärva och bygga prisvärda bostäder utan bostäder med rimliga hyror. Detta innebär att Huce bör använda de medel som medlemskapet i SABO erbjuder till upphandling av ramavtal som innebär att byggkostnaderna kan hållas nere. Samtidigt bör man ta del av de statliga investeringsbidrag som finns. Dessutom ska kraven på inkomstuppgifter sänkas så att fler kan komma ifråga för att hyra en bostad hos Huce Bostäder AB. Även människor som lever på försörjningsstöd ska ha rätt till en bostad hos Huce.

Det är viktigt att de boende på olika sätt få möjlighet att ta ansvar för boendet. Det kan t.ex. gälla kollektivhus där de boende tar ett stort ansvar för skötsel och miljön. Detta bör uppmuntras. Däremot ska ombildningarna till bostadsrätter upphöra. Huddinge kommun behöver ha kvar de hyresrätter som finns. Efterfrågan på hyresbostäder är hög i Huddinge och det är viktigt att det finns finansiella möjligheter till det. Det finns även stora investeringsbehov i Huce Bostäders bostadsbestånd i form av bl.a. stambyten. Vi anser därför inte att det ska ske någon utdelning till kommunen. Det finns inte anledning till att Huce ska betala för de trygghetsskapande åtgärder som ankommer på kommunen. Huce bidrar till många bostadssociala åtgärder i bostadsområdena och vi anser att även andra bostadsföretag bör göra detsamma.

Södertörns Energi AB

Södertörns Energi ska i samverkan med ägarna främja energiförsörjningen genom distribution och produktion av fjärrvärme och kyla i Huddinge, Botkyrka och Salems kommuner i enlighet med fjärrvärmelagen. Bolaget, som ägs 50/50 av Botkyrka och Huddinge kommuner, är ett moderbolag och den operativa verksamheten sker dels i det helägda dotterbolaget Södertörns Fjärrvärme AB (SFAB) som ansvarar för distribution och försäljning, dels i intressebolaget Söderenergi AB (58 %) som ansvarar för produktion av värme.

Klimatförändringar, energieffektivisering och ökad konkurrens från andra uppvärmningsformer bedöms leda till sjunkande värmeförbrukning hos kunderna på lång sikt. Inom ägarkommuner finns omfattande långsiktiga planer för nybyggnation, och fjärrvärmerna har en stark ställning. Sammantaget finns för fjärrvärmeverksamheten förutsättningar att bibehålla en stabil ekonomi, men det kommer att krävas utvecklingsinsatser inom prioriterade områden.

Prognosen för de närmaste åren är osäker men bolaget bedömer att bland annat ökade bränslekostnader, tillkommande skatter, ändrade regler för ränteavdrag och låga elpriser kommer att påverka fjärrvärmeaffärens lönsamhet negativt och leda till högre värmepriser.

Räntan bedöms ligga kvar på en låg nivå, vilket gynnar Södertörns Energi ekonomiskt då bolaget kommer att lägga om två lån under 2021 och kan räkna med lägre räntenivåer.

Investeringar

Investeringar sker i dotterbolagen Södertörns Fjärrvärme och Söderenergi. Under perioden förväntas den årliga investeringstakten totalt ligga om kring 55 mnkr respektive 70 mnkr årligen. Eftersom kommunen, genom Södertörns Energi, äger 50 procent respektive 29 procent innebär det investeringar om 28 respektive 20 mnkr för Huddinges del. Huvudsakligen avses investeringar i ledningar, maskiner och tekniska anläggningar.

SRV Återvinning AB

SRV återvinning ägs av fem kommuner på Södertörn: Huddinge, Haninge, Botkyrka, Salem och Nynäshamn. Kommunerna har gett SRV i uppdrag att sköta insamling och hantering av hushållssopor. Bolaget till största delen under självkostnadsprincipen och finansierar sin verksamhet riktat mot hushåll via avfallstaxan. En översyn av avfallstaxan pågår i syfte att i större utsträckning följa branschorganisationen Avfall Sveriges rekommendationer men kommer tidigast att få genomslag till taxan 2022. Den delen av SRVs verksamhet som riktar sig mot företag finansieras via avgifter.

Bolaget saknar idag ägardirektiv vilket försvårar ägarstyrningen för ägarkommunerna. Ägardirektiv är under framtagande.

SRV Återvinning står inför stora förändringar till följd av förändrade lagar kring insamling av matavfall och ett utökat producentansvar för insamling av tidningar och förpackningar. Branschorganisationen Avfall Sverige och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har

gemensamt framfört krav på omtag i insamlingsfrågan i en skrivelse till regeringen. Osäkerheten kring insamlingssystemet i framtiden är mycket stor.

Investeringar

SRV står inför behov av investeringar i både verksamhetssystem och anläggningstillgångar samt fordon. Huvudsakliga belopp avser investeringar i fordon, byggnader, markanläggningar samt maskiner och inventarier. Samtliga investeringar finansieras via taxor och avgifter. All eventuell upplåning i SRV sker med kommunal borgen.

Södertörns Brandförsvarsförbund

Södertörns brandförsvarsförbund är ett kommunalförbund som omfattar tio kommuner; Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. Förbundet har till uppdrag att alla medborgare som bor, verkar och vistas i medlemskommunerna ska känna sig trygga och säkra. Verksamheten bedrivs på nio heltids- och tre deltidstationer samt på nio brandvärn. På en av heltidsstationerna finns även Räddningscentralen Stockholms län som är en larm- och ledningscentral.

Under 2021 införs nya regler och krav på den kommunala räddningstjänsten från statlig sida. Det innebär bland annat starkare statlig styrning av kommunernas förebyggande verksamhet, krav på en tydligare ledningsorganisation samt starkare styrning från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap av utförande och uppföljning av tillsyn och olycksutredningsarbetet. Södertörns brandförsvarsförbund behöver lägga fokus på att möta nya kraven och anpassa verksamheten.

Verksamheten finansieras av kommunbidrag²¹.

Investeringar

Förbundets investeringar uppgår till 24,6 mnkr för 2021. Huvudsakligen avses fordon och övrig räddningsmateriel. Under 2021 fortsätter utbyggnaden av övningsanläggningen på Botkyrka brandstation. Kommande år minskar investeringsbudgeten enligt plan till 19,1 mnkr för 2022 och 20,5 mnkr för 2023.

Kommunkoncern

Med kommunkoncern menas kommunen samt de bolag och förbund där kommunen, ensamt eller med flera andra offentliga aktörer, har ett väsentligt inflytande eller där kommunens andel uppgår till minst 20 procent. De bolag som kommunen äger tillsammans med andra aktörer ingår i den samlade kommunkoncernen motsvarande den ägda andelen. Med kommunkoncernens resultat och ställning avses hela kommunkoncernen där Huddinge kommun tillsammans med tillhörande bolag inkluderas i en sammanställning. Syftet med sammanställningen är att ge en samlad bild av den totala kommunala verksamhetens ekonomi och åtaganden

²¹ Medlemsavgiften räknas upp med 2% för 2021, 1,4 mnkr finansieras inom kommunstyrelsens driftbudget.

Investeringar

Investeringsbudget- och plan avser kommunen och de helägda bolagen, Hüge Bostäder AB och Huddinge Samhällsfastigheter AB.

Kommunens investeringsbudget består av nämnders investeringar till följd av nya/förändrade lokaler, löpande re- och nyinvesteringar av inventarier och utrustning, IT-investeringar, beläggningsarbete, löpande investeringar i gator, gatubelysning, broar, med mera och samhällsbyggnadsinvesteringar. Samhällsbyggnadsinvesteringar består av exploateringsverksamhet med därtill hörande infrastrukturinvesteringar i bland annat gator och vägar och kommunstyrelsens investeringar i gator, parker, gång- och cykelvägar, trafiksäkerhetsåtgärder med mera.

Hüge Bostäder AB investerar i nyproduktion, om- och tillbyggnader samt i underhåll av befintligt bestånd av bostäder och lokaler. Huddinge Samhällsfastigheter AB investerar i ny- och ombyggnad och underhåll av kommunala verksamhetslokaler.

Låne- och borgensramar

Kommunen fastställer varje år låne- och borgensramar till de bolag och organisationer som kommunen har intressen i. Ramarna fastställs för kommande år, ett år i taget. För 2021 fastställs låne- och borgensramar till ett totalt belopp om 10 158 mnkr.

Investeringsplan

Investeringsplan 2021–2025 (tkr)	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
<i>Nämndernas investeringar till följd av ny- och ombyggnation av lokaler</i>					
Vård- och omsorgsnämnden	900	500	500	900	5 500
Förskolenämnden	6 300	8 800	5 900	9 600	4 100
Grundskolenämnden	29 000	30 000	14 000	29 000	28 000
Kultur- och fritidsnämnden	700	2 200	700	3 000	700
Summa	36 900	41 500	21 100	42 500	38 300

Nämndernas övriga investeringar

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	7 700	6 200	6 200	6 200	6 200
Klimat- och stadsmiljönämnden	110 050	108 150	107 250	106 250	106 300
Socialnämnden	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Vård- och omsorgsnämnden	7 250	7 250	7 250	7 250	7 250

Förskolenämnden	5 800	5 800	5 800	5 800	5 800
Grundskolenämnden	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Kultur- och fritidsnämnden	12 800	800	800	800	800
Bygglövs- och tillsynsnämnden	2 000	1 500			
Kommunstyrelsen	800	800	800	800	800
Kommunstyrelsen IT	36 350	27 800	22 320	13 500	10 600
Summa	196 250	171 800	163 920	154 100	151 250
Summa nämnder, exkl. samhällsbyggnadsinv.	233 150	213 300	185 020	196 600	189 550

Samhällsbyggnadsinvesteringar

Genomförandeprojekt exploatering

Mellersta Huddinge	54 069	14 770	-114 350	-2 000	0
Nordvästra Huddinge	14 472	18 320	32 410	-20 678	0
Sydvästra Huddinge	4 911	-15 030	12 170	19 470	15 350
Östra Huddinge	11 637	18 264	16 686	8 500	11 700
Summa genomförandeprojekt	85 089	36 324	-53 084	5 292	27 050

Planeringsprojekt exploatering

Mellersta Huddinge	-2 521	16 275	43 043	37 805	-6 801
Nordvästra Huddinge	645	550	-15 500	20 975	17 550
Sydvästra Huddinge	-9 090	-55 190	25 110	31 010	22 610
Östra Huddinge	23 830	54 867	4 181	94 031	32 325
Summa planeringsprojekt	12 864	16 503	56 834	183 821	65 684

Investeringsprojekt

Kommunövergripande	42 431	29 204	32 881	19 664	19 867
Mellersta	11 219	62 010	59 617	129 897	52 433
Nordvästra	113 355	74 505	88 585	48 589	93 650
Sydvästra	2 560	47 689	-7 445	1 510	16 400
Östra	30 435	26 593	26 363	340	17 650
Summa investeringsprojekt	200 000	240 000	200 000	200 000	200 000
Summa samhällsbyggnadsprojekt	297 953	292 826	203 750	389 113	292 734
Summa investeringar i kommunen	531 103	506 126	388 770	585 713	482 284

Nybyggnadsprojekt	328 377	433 884	587 426	427 851	242 350
Ombyggnads-/tillbyggnadsprojekt	269 158	165 012	115 899	90 610	2 890
Underhåll aktiverat	42 140	6 163	850	0	0
Summa	639 675	605 058	704 175	518 461	245 240

Huge Bostäder AB

Nybyggnadsprojekt	188 000	324 000	487 000	683 000	600 000
Underhåll aktiverat	200 000	400 000	400 000	300 000	200 000
Summa	388 000	724 000	887 000	983 000	800 000

Summa investeringar totalt	1 558 778	1 835 185	1 979 945	2 087 174	1 527 525
----------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Bilagor

Bilaga 1: Ägardirektiv Hüge Bostäder AB med markerade ändringar i jämförelsetabell

Bilaga 2: Ägardirektiv Huddinge Samhällsfastigheter AB med markerade ändringar i jämförelsetabell

